

Założenia do projektu
ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

I. Analiza sytuacji w zakresie bezpieczeństwa żywności w Polsce

Wejście Polski na Jednolity Rynek Unii Europejskiej stworzyło dla obywateli i przedsiębiorców, w tym również producentów rolnych, wiele nowych obszarów korzyści i zobowiązań. Sektor gospodarki rolno-żywnościowej został włączony w ramy Wspólnej Polityki Rolnej, co oznacza dostęp producentów rolnych do funduszy unijnych w ramach rolnictwa i obszarów wiejskich (Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji oraz Europejski Fundusz Rolniczy Rozwoju Obszarów Wiejskich). Polska w obecnej perspektywie finansowej ma dostęp do tych funduszy w łącznej kwocie ponad 28 mld. euro. Jednakże, aby móc korzystać z pełnej kwoty przydzielonych środków, rolnicy otrzymujący płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego są zobowiązani do przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance), o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającym określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16, z późn. zm.). Taki obowiązek dotyczy również, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), beneficjentów otrzymujących płatności w ramach niektórych programów nieinwestycyjnych PROW 2007- 2013, takich jak:

- wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW),
- program rolnośrodowiskowy,
- zalesianie gruntów rolnych.

Przestrzeganie powyższych wymogów jest niezbędne do uzyskania płatności bez zastosowania obniżenia płatności. Wymogi wzajemnej zgodności dotyczą zarówno producentów produkcji zwierzęcej jak i roślinnej w zakresie:

- ochrony środowiska,
- zdrowia publicznego, zdrowia roślin i zwierząt,
- dobrostanu zwierząt.

Bezspornym pozostaje fakt, iż wymogi, które mają największe znaczenie z punktu widzenia konsumenta, to wymogi związane z bezpieczeństwem żywności. Wobec tego kontrola przestrzegania tych wymogów powinna być pod szczególnym nadzorem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Instrument cross-compliance przyczynia się do ochrony środowiska, poprawy bezpieczeństwa żywności, zdrowotności zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt. Ponadto, legitymizuje przyznawanie płatności dla rolników warunkując je spełnianiem oczekiwań społeczeństwa Unii Europejskiej co do warunków, w jakich produkowana jest europejska żywność.

Wymogi wzajemnej zgodności obejmują trzy obszary, które wdrażane są etapami. Obszar A został wdrożony w 2009 r., obszar B powinien zostać wdrożony od 1 stycznia 2011 r. oraz obszar C od dnia 1 stycznia 2013 r. Rzeczpospolita Polska, w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) „Health Check” w 2008 r., uzyskała możliwości wdrożenia ostatniego etapu wymogów właśnie od 2013 r., argumentując, iż jest to etap najbardziej kosztochłonny dla polskich rolników, związany z inwestycjami w gospodarstwie.

Katalog wszystkich wymogów będzie obejmował ok. 130 wymogów, z czego obecnie obowiązują 62 wymogi (19 dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt, pozostałe dotyczą ochrony środowiska). Obecnie trwają prace nad wymogami w obszarze B, w ramach którego przygotowano 44 wymogi, oraz w obszarze C obejmującym ok. 25 wymogów (razem ok. 70 wymogów, z czego 70 % jest związana z bezpieczeństwem żywności i dobrostanem zwierząt).

W celu weryfikacji obowiązku przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności przez beneficjentów WPR ustawodawstwo wspólnotowe nakłada na państwa członkowskie obowiązek stworzenia instytucji przeprowadzających kontrole tych wymogów. Oznacza to, że rolnicy ubiegający się o płatności muszą zostać poddani corocznie kontroli przestrzegania wymogów (łącznie przez wszystkie organy kontrolne ok. 70 tys. kontroli rocznie). W ramach zasady wzajemnej zgodności obowiązkiem kontroli objęta jest próba gospodarstw pochodząca ze standardowej, obowiązkowej próby wylosowanej w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli. Z każdej kontroli sporządzany jest raport, który jest potwierdzeniem przeprowadzonej kontroli. Na jego podstawie, w przypadku stwierdzenia niezgodności z wymogami, następuje odpowiednie zmniejszenie płatności przysługujących rolnikowi w danym roku. Kontrole te muszą być przeprowadzone z uwzględnieniem wymagań nałożonych na państwa członkowskie, gdyż właściwe przeprowadzanie kontroli wymogów

wzajemnej zgodności przez organy kontrolne jest elementem kluczowym z punktu widzenia prawidłowości wydatkowania środków z budżetu Unii Europejskiej.

W chwili obecnej nadzór nad łańcuchem żywnościowym oraz kwestiami dotyczącymi Wspólnej Polityki Rolnej sprawuje Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Kompetencje tych inspekcji są określone w wielu ustawach. Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi (na szczęblu Głównych Inspektoratów) podlegają 3 inspekcje tj. Inspekcja Weterynaryjna, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych oraz Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Na szczęblu wojewódzkim inspekcje te podlegają wojewodzie. Są one odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli spełniania określonych przepisami prawa wymagań w zakresie m.in. wymagań fitosanitarnych, higieny, bezpieczeństwa oraz jakości handlowej żywności zarówno u producenta, jak również w sprzedaży hurtowej. Pełnią także nadzór nad dobrostanem zwierząt, spełnianiem wymagań weterynaryjnych przy produkcji pasz. Ponadto ww. inspekcje sprawują nadzór i wykonują czynności kontrolne związane z realizacją WPR. W ramach WPR zharmonizowano przepisy administracyjne w zakresie kwestii weterynaryjnych, fitosanitarnych oraz ochrony konsumentów.

Inspekcja Weterynaryjna w 2009 roku przeprowadziła 42 000 kontroli dotyczących obszaru identyfikacji i rejestracji zwierząt. W związku z wejściem w życie kolejnych obszarów wzajemnej zgodności, na mocy projektowanych przepisów Inspekcja Weterynaryjna będzie obowiązana do przeprowadzania od 1 stycznia 2011 r., kontroli wymogów dotyczących zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zgłaszania niektórych chorób w szczególności w zakresie:

- przestrzegania zakazu stosowania w gospodarstwach niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i β -agonistycznym oraz zachowania okresów karencji,
- przestrzegania zakazu wprowadzania na rynek środków spożywczych i pasz uznawanych za niebezpieczne tzn. szkodliwych dla zdrowia, nie nadających się do spożycia dla ludzi, zanieczyszczonych substancjami niebezpiecznymi;
- zgłaszania niektórych chorób zwierząt: przenośnych gąbczastych encefalopatii przeżuwaczy, choroby pęcherzykowej świń, pryszczycy oraz choroby niebieskiego języka; obowiązku rolnika niezwłocznego zawiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia tych chorób; pozostawienia zwierząt w miejscu ich przebywania i niewyprowadzania tam innych zwierząt w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt.

Od 1 stycznia 2013 r. Inspekcja Weterynaryjna będzie obowiązana do kontroli wymogów dotyczących dobrostanu zwierząt w zakresie:

- utrzymania cieląt - przestrzegania przez rolnika sposobu chowu/utrzymania cieląt w zależności od wieku, zachowania standardów w odniesieniu do pomieszczeń, w których przebywają zwierzęta, sprzętu i mikroklimatu,
- utrzymania świń - przestrzegania standardów dotyczących pomieszczeń tj. oświetlenia, hałasu, mikroklimatu, stężenia gazów, podłogi; zapewnienia komfortu karmienia i pojenia na żądanie; przeprowadzania zabiegów mających na celu zmniejszenie agresji w przypadku gdy zawiodą środki poprawiające warunki utrzymania,
- ochrony zwierząt gospodarskich – sprawdzania w gospodarstwie stosowanych praktyk i posiadanego wyposażenia, m.in. w zakresie żywienia zwierząt, stosowania właściwych technologii chowu, kontrolowania zwierząt, sprawowania opieki nad zwierzętami chorymi i ich izolowania, zapewniania odpowiedniego oświetlenia, wentylacji i mikroklimatu w budynkach i pomieszczeniach, w których przebywają zwierzęta, zapewnienia odpowiedniej paszy, wody, urządzeń do karmienia i pojenia zwierząt oraz swobody ruchu, właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych.

Zgodnie z przyjętą zasadą ograniczania barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców oraz zmniejszania obciążeń budżetowych należy przyjąć i wdrożyć plan konsolidacji inspekcji państwowych celem zwiększenia efektywności ich działania, poprawy sprawności oraz ułatwienia prowadzenia kontroli. Konsolidacja tych inspekcji pozwoli na szybsze i kompleksowe przeprowadzenie kontroli u rolnika i przedsiębiorcy oraz jednocześnie nie utrudni prowadzenia działalności gospodarczej, – przeciwnie, zapobiegnie przeprowadzaniu wielokrotnych kontroli przez poszczególne dotychczasowe inspekcje.

Analiza aktualnej organizacji i zadań inspekcji sprawujących nadzór nad bezpieczeństwem i jakością żywności

Inspekcja Weterynaryjna

Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór nad żywnością pochodzenia zwierzęcego oraz pełni urzędową kontrolę na wszystkich etapach produkcji, począwszy od zapewnienia dobrostanu zwierząt, poprzez nadzór nad paszami przeznaczonymi do żywienia zwierząt, zdrowiem zwierząt, transportem zwierząt, ubojem, przetwórstwem, transportem i składowaniem żywności, a kończąc na nadzorze nad działalnością związaną ze sprzedażą bezpośrednią, a także poprzez kontrolę żywności przywożonej na terytorium Unii Europejskiej z państw trzecich. W ramach swoich kompetencji Inspekcja Weterynaryjna nadzoruje obrót oraz ilość stosowanych u zwierząt weterynaryjnych produktów leczniczych współdziałając w tym zakresie z Państwową Inspekcją Farmaceutyczną.

Organizację oraz zasady i zakres działania Inspekcji Weterynaryjnej reguluje ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.). Na mocy tej ustawy funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii, 305 powiatowych inspektoratów weterynarii oraz 11 granicznych inspektoratów weterynarii, a także 16 zakładów higieny weterynaryjnej, wchodzących w skład wojewódzkich inspektoratów weterynarii.

Zgodnie z przepisami ustawy Inspekcja Weterynaryjna realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

Inspekcja Weterynaryjna wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
- 2) badania kontrolne zakażeń zwierząt;
- 3) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach;
- 4) badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 5) przeprowadzanie:
 - a) weterynaryjnej kontroli granicznej,
 - b) kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu,
 - c) kontroli na miejscu w zakresie przestrzegania wymogów wskazanych w załączniku II pkt A ust. 6-8 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16, z późn. zm.), jako specjalny organ kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 odnośnie do zasady wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przewidzianych w wymienionym rozporządzeniu oraz wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności w ramach systemu wsparcia ustanowionego dla sektora wina (Dz. Urz. UE L 316 z 02.12.2009, str. 65),
 - d) kontroli wyrobów do diagnostyki *in vitro* stosowanych w medycynie weterynaryjnej, w rozumieniu art. 2 pkt 40 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513), mającej na celu ustalenie, czy

wprowadzone do obrotu lub używania wyroby znajdują się w wykazie wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanych w medycynie weterynaryjnej, o którym mowa w art. 76a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

- 6) sprawowanie nadzoru nad:
 - a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,
 - b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,
 - d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu,
 - e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych,
 - f) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,
 - g) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
 - h) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
 - i) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
 - j) utrzymywaniem, hodowlą oraz prowadzeniem ewidencji zwierząt doświadczalnych w jednostkach doświadczalnych, jednostkach hodowlanych i u dostawców;
- 7) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz paszach;
- 8) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej;
- 9) przyjmowanie informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych oraz paszach od organów Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w zakresie kompetencji tych inspekcji, oraz od organów Inspekcji Handlowej o niebezpiecznych produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego oraz ocena ryzyka i stopnia zagrożenia spowodowanego niebezpiecznym produktem żywnościowym lub paszą, a następnie przekazywanie tych informacji do kierującego siecią systemu RASFF, o którym mowa w art. 85 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.).

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa sprawuje nadzór nad zdrowiem roślin, prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin na etapie produkcji. Inspekcja ta wykonuje również kontrole prawidłowego stosowania środków ochrony roślin oraz kontrole pozostałości pestycydów, a także prowadzi kontrolę sprawności działania sprzętu do opryskiwania, sprawuje nadzór nad przygotowaniem osób do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin oraz nadzoruje kwestie fitosanitarne. Ponadto, sprawuje nadzór nad wytwarzaniem i obrotem materiałem siewnym.

Organizację oraz zasady i zakres działania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa reguluje ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.). W Polsce funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa oraz 26 delegatur, 245 oddziałów terenowych (w powiatach) i 12 oddziałów granicznych.

Zgodnie z przepisami ustawy Inspekcja realizuje zadania związane z:

- 1) nadzorem nad zdrowiem roślin, w tym w szczególności:
 - a) prowadzi kontrolę fitosanitarną roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, w tym podłoży, gleby oraz środków transportu, w miejscach wwozu (oddziałach granicznych) i na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) prowadzi ocenę stanu zagrożenia roślin przez organizmy szkodliwe,
 - c) wydaje decyzje w sprawie zwalczania organizmów szkodliwych,
 - d) prowadzi rejestr przedsiębiorców produkujących oraz prowadzących obrót roślinami, produktami roślinnymi lub przedmiotami,
 - e) wydaje świadectwa fitosanitarne i paszporty roślin,
 - f) nadzoruje prowadzenie prac naukowo-badawczych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych,
 - g) prowadzi rejestrację i sygnalizację organizmów niekwarantannowych, szkodliwych dla roślin;
- 2) nadzorem nad obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, w tym w szczególności:
 - a) dokonuje wpisu do rejestru przedsiębiorców i prowadzi kontrole prowadzących konfekcjonowanie lub obrót środkami ochrony roślin,
 - b) sprawuje nadzór nad jakością środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu,
 - c) sprawuje nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin,
 - d) sprawuje nadzór nad stanem technicznym sprzętu do stosowania środków ochrony roślin oraz nad wykonywaniem badań tego sprzętu,
 - e) monitoruje zużycie środków ochrony roślin,
 - f) wydaje upoważnienia oraz prowadzi nadzór nad jednostkami wykonującymi badania skuteczności działania środków ochrony roślin,

- g) dokonuje wpisu do rejestru przedsiębiorców podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin oraz sprawuje nadzór nad szkoleniami,
 - h) kontroluje i certyfikuje Integrowaną Produkcję,
 - i) uczestniczy w systemie RASFF;
 - j) przeprowadza kontrole na miejscu w odniesieniu do przestrzegania wymogów wskazanych w załączniku II, pkt B, ust 9 i ust 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003;
- 3) nadzorem nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym, w tym w szczególności:
- a) prowadzi ocenę polową, laboratoryjną i cech zewnętrznych materiału siewnego,
 - b) prowadzi kontrolę tożsamości materiału siewnego,
 - c) sprawuje nadzór nad przestrzeganiem zasad i wymagań w zakresie wytwarzania, oceny, przechowywania i obrotu materiałem siewnym, w tym modyfikowanym genetycznie,
 - d) wydaje akredytacje w zakresie pobierania próbek i oceny materiału siewnego,
 - f) wydaje urzędowe etykiety i plomby oraz sprawuje nadzór nad jednostkami upoważnionymi do wypełniania etykiet,
 - g) kontroluje materiał siewny wwożony z państw trzecich,
 - h) prowadzi wykaz producentów oraz materiału siewnego dla celów rolnictwa ekologicznego,
 - i) kontroluje uprawy winorośli pod kątem odmian dopuszczonych do uprawy na cele produkcji win.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS)

Do zadań IJHARS należy nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych.

Organizację oraz zasady i zakres działania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych określa ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.). Na mocy tej ustawy funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Do zadań Inspekcji należy, w szczególności:

- 1) nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, w tym:
 - a) kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w produkcji i obrocie, w tym wywożonych i sprowadzanych z zagranicy,
 - b) dokonywanie oceny i wydawanie świadectw w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,

- c) powiadamianie podpunktu krajowego punktu kontaktowego w ramach sieci systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (systemu RASFF) o podjętych decyzjach dotyczących niebezpiecznych artykułów rolno-spożywczych,
 - d) kontrola artykułów rolno-spożywczych posiadających zarejestrowane chronione oznaczenia geograficzne, oznaczenia pochodzenia albo świadectwa dla artykułów rolno-spożywczych o szczególnym charakterze;
- 2) kontrola warunków składowania i transportu artykułów rolno-spożywczych;
 - 3) gromadzenie i przetwarzanie informacji o sytuacji na rynkach rolnych;
 - 4) nadzór nad rolnictwem ekologicznym;
 - 5) nadzór nad krajowym systemem klasyfikacji tusz zwierząt rzeźnych w systemie EUROP;
 - 6) współpraca z właściwymi organami administracji realizującymi politykę rolną państwa;
 - 7) współpraca z jednostkami organizacyjnymi pełniącymi funkcję agencji płatniczych w zakresie realizacji WPR;
 - 8) nadaje uprawnienia rzeczoznawcom w zakresie pobierania próbek ustalania klas jakości handlowej lub sposobu produkcji;
 - 9) sprawuje nadzór w zakresie jakości handlowej określonej przepisami Unii Europejskiej odnoszącymi się do:
 - a) mięsa drobiowego,
 - b) jaj,
 - c) tusz wieprzowych,
 - d) tusz wołowych,
 - e) tusz innych zwierząt,
 - f) mięsa pochodzącego z bydła w wieku do 12 miesięcy;
 - 10) dokonuje kontroli owoców i warzyw nie przeznaczonych do sprzedaży;
 - 11) dokonuje kontroli jakości handlowej, wydaje opinie techniczno-technologiczne oraz sprawuje nadzór nad stosowaniem dokumentacji i obrotem w odniesieniu do wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich;
 - 12) prowadzi certyfikację chmielu i produktów chmielowych;
 - 13) wydaje opinie w zakresie przyznawania przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych znaku jakości dla artykułów rolno-spożywczych charakteryzujących się specyficznymi cechami jakości handlowej lub wymaganiami jakości handlowej;
 - 14) prowadzi Punkt Kontaktowy Komisji Kodeksu Żywnościowego.

System nadzoru nad całym łańcuchem żywnościowym, w myśl zasady „od pola do stołu”, kładzie szczególny nacisk na zadania obecnie wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną,

Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w szczególności na szeroko rozumianą ochronę zdrowia zwierząt, w tym na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz zapewnienie nadzoru urzędowych lekarzy weterynarii nad wszystkimi etapami produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego, w celu zapewnienia skutecznej ochrony konsumentów (zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 854/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi – Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75, z późn. zm.).

Szczególnie istotny w ocenie przedstawionej koncepcji jest fakt, że Rzeczpospolita Polska przystępując do Unii Europejskiej i wiążąc się wspólnotowymi normami prawnymi, wskazała w Traktacie Akcesyjnym Inspekcję Weterynaryjną jako odpowiedzialną za zdecydowaną większość zadań związanych z bezpieczeństwem żywności, w tym za nadzór nad łańcuchem żywnościowym. Inspekcja Weterynaryjna jest włączona w szereg mechanizmów współfinansowanych przez Unię Europejską, przede wszystkim w programy zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, system rejestracji i identyfikacji zwierząt oraz weterynaryjną kontrolę graniczną.

W chwili obecnej wszystkie inspekcje posiadają organy na poziomie województw, wchodzące w skład administracji zespolonej w województwie. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa na poziomie powiatu realizuje swoje zadania za pośrednictwem oddziałów i delegatur (zob. § 6 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 czerwca 2004 r. w sprawie organizacji Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz legitymacji służbowej pracowników tej Inspekcji – Dz. U. z 2004 r. Nr 142, poz. 1510, z późn. zm.). Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nie posiada struktur na poziomie powiatów.

Należy podkreślić, że organy ww. inspekcji wchodzące w skład administracji zespolonej na poziomie województw nie realizują zadań wojewody tylko zadania ustawowe i podlegają, w zakresie realizacji swoich zadań, odpowiednio: Głównemu Lekarzowi Weterynarii, Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, będących organami centralnymi nadzorowanymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W nieco odmienny sposób natomiast przedstawia się struktura zespolonej administracji rządowej w zakresie powiązania finansowego (tj. ustanowienia poszczególnych dysponentów) z budżetem wojewody. Mianowicie, wojewódzki lekarz weterynarii jest dysponentem drugiego stopnia środków budżetowych, zaś wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa są dysponentami III stopnia ustanowionych bezpośrednio przez wojewodę środków finansowych. Dodatkowo, szczególna jest sytuacja Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie wykorzystania rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej m.in. na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji

Weterynaryjnej. Dysponentem tej rezerwy celowej jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaś środki z niej są przekazywane na wniosek wojewodów do poszczególnych województw. Środki te nie mogą być przekazywane przez wojewodów na inne cele, niż określone w tytule rezerwy celowej, ustanowionej w ustawie budżetowej na dany rok. Sytuacja taka związana jest z zasadami współfinansowania przez Unię Europejską zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Kwestie płatności bezpośrednich dla rolników pozostają w kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaś bezpośrednim dysponentem środków finansowych, akredytowanym zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Współpraca ww. inspekcji zwłaszcza na poziomie lokalnym i wojewódzkim z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa leży całkowicie poza kompetencjami wojewodów.

Powiatowi lekarze weterynarii ustanawiani są dysponentami III stopnia przez wojewódzkiego lekarza weterynarii.

W chwili obecnej nadzór nad łańcuchem żywnościowym oraz kwestiami dotyczącymi Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) sprawuje Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także Państwowa Inspekcja Sanitarna. Kompetencje tych inspekcji są określone w wielu ustawach. Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi (na szczeblu Głównych Inspektoratów) podlegają 3 inspekcje tj. Inspekcja Weterynaryjna, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Inspekcje te podlegają: (1) wojewodom, jako część administracji zespolonej na obszarze województwa, oraz (2) pod względem merytorycznym – właściwym organom centralnym. Są one odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli spełniania określonych przepisami prawa wymagań w zakresie m.in. wymagań fitosanitarnych, higieny, bezpieczeństwa oraz jakości handlowej żywności zarówno u producenta, jak również w sprzedaży hurtowej i sprzedaży bezpośredniej. Pełnią także nadzór nad dobrostanem zwierząt, spełnianiem wymagań weterynaryjnych przy produkcji pasz. Ponadto ww. inspekcje sprawują nadzór i wykonują czynności kontrolne związane z realizacją WPR. W ramach WPR zharmonizowano przepisy administracyjne w zakresie kwestii weterynaryjnych, fitosanitarnych oraz ochrony konsumentów.

II. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Biorąc pod uwagę przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące w Unii Europejskiej, potrzebę zapewnienia kompleksowego i skutecznego nadzoru inspekcyjnego, optymalne wykorzystanie istniejących zasobów ludzkich, finansowych i potencjału istniejących inspekcji, jak również obserwowane na świecie tendencje do konsolidacji służb kontrolnych oraz oczekiwanie przez przedsiębiorców na stworzenie przejrzystych zasad kontroli, a także skuteczną realizację zasad WPR, w szczególności w kontekście zapewnienia sprawnego i nie obciążającego rolników

przyznawania płatności bezpośrednich i niektórych działań nieinwestycyjnych PROW, zachodzi potrzeba konsolidacji Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Planuje się przyjąć model Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii jako części administracji niezespólonej, tzn. niezwiązanej formalnie i kompetencyjnie ani z wojewodą i jego zapleczem administracyjnym, ani z innymi organami administracji publicznej o lokalnym zakresie działania. Za przyjęciem ściśle zhierarchizowanego modelu organizacyjnego Inspekcji, opartego na bezpośredniej podległości jej poszczególnych organów, przemawia charakter zadań przez nią wykonywanych, sprowadzających się do zapewnienia bezpieczeństwa żywności, a w konsekwencji ochrony zdrowia i życia konsumentów.

Działania podejmowane przez Inspekcję, np. w zakresie ochrony zdrowia zwierząt, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz organizmów kwarantannowych roślin, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego, a także ich jakości handlowej wymagają często natychmiastowego podejmowania decyzji, sprawnej koordynacji i zapewnienia sprawnego i szybkiego wykonania wydawanych poleceń, a także szybkiego reagowania na zagrożenia.

Skorzystano z możliwości jaką daje art. 57 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) i zaproponowano ustanowienie organów Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii jako organów administracji niezespólonej. W szczególności wzięto pod uwagę fakt, że zadania wykonywane przez organy administracji weterynaryjnej i fitosanitarnej w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz organizmów kwarantannowych roślin, kontroli i dopuszczania do obrotu żywności, w tym produktów pochodzenia zwierzęcego, a także prowadzenie monitoringu pozostałości chemicznych, biologicznych, leków i skażeń promieniotwórczych w tkankach zwierząt, środkach spożywczych oraz paszach, są zadaniami o charakterze ogólnopaństwowym, przekraczającym obszar jednego województwa. Mają one także charakter europejski, ponieważ wschodnie granice Polski są jednocześnie granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej.

Trzeba podkreślić, że przedstawiciele Komisji Europejskiej w rozmowach ze stroną polską wielokrotnie podkreślali, że z uwagi na swobodny obrót towarów na jednolitym rynku oraz zastąpienie kontroli na granicach państw członkowskich wzmocnionymi kontrolami w zakresie zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego (tzw. kontroli w handlu), skuteczność ochrony zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt w całej Unii Europejskiej zależy od sprawności działania właściwych służb kontrolnych w państwach członkowskich i dlatego służby te powinny posiadać „spionizowane” struktury organizacyjne zapewniające bezpośredni łańcuch poleceń, jak i możliwości szybkiego i zorganizowanego zarządzania środkami finansowymi.

Struktura organizacyjna oparta na centralnym dysponowaniu środkami finansowymi, bezpośrednich zależnościach osobowych i możliwości ingerencji w działalność organów podległych w postaci wytycznych, poleceń, instrukcji itp. daje większą gwarancję sprawnego realizowania zadań i

efektywniej zabezpiecza interes publiczny (zdrowie i życie obywateli), niż organizacja Inspekcji oparta na modelu administracji zespolonej.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, jak skomplikowany jest obecny system, szczególnie w kontekście zarządzania środkami finansowymi w administracji zespolonej podległej wojewodzie, przy jednoczesnym zarządzaniu działalnością od strony merytorycznej na poziomie administracji centralnej.

W obecnej sytuacji konieczne jest także utworzenie w każdej jednostce osobno stanowisk, których bezpośrednio wymagają przepisy prawa, np. stanowisk związanych z prowadzeniem księgowości, bezpieczeństwem i higieną pracy lub ochroną informacji niejawnych. Ponadto, w jednostkach tych występują stanowiska, których utworzenie jest niezbędne dla prawidłowej działalności takiej jednostki, np. stanowiska związane z prowadzeniem spraw kadrowych, obsługą informatyczną, udzielaniem zamówień publicznych i obsługą prawną.

Konsolidacja inspekcji pozwoli na szybsze i kompleksowe przeprowadzenie kontroli u rolnika i przedsiębiorcy oraz jednocześnie nie utrudni prowadzenia działalności – przeciwnie, zapobiegnie przeprowadzaniu wielokrotnych kontroli przez poszczególne dotychczasowe inspekcje.

Kolejnym istotnym aspektem jest ujednolicenie systemu organizacji laboratoriów wykonujących badania na rzecz inspekcji przeprowadzających kontrole urzędowe. Skonsolidowanie inspekcji umożliwi redukcję liczby laboratoriów oraz wyspecjalizowanie pozostałych, co przyczyni się do efektywniejszego ich funkcjonowania.

Skonsolidowanie inspekcji w kontekście optymalnego wykorzystania dotychczas funkcjonującej bazy laboratoryjnej jest możliwe dzięki spełnieniu przez te laboratoria kryterium akredytacji w zakresie normy EN ISO/IEC 17025 dotyczącej „wymagań ogólnych dotyczących kompetencji laboratoriów badawczych i kalibracyjnych” w zakresie systemu zarządzania jakością, zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

Laboratoria funkcjonujące w poszczególnych inspekcjach posiadają taką akredytację i w związku z tym nie ma przeszkód merytorycznych w łączeniu administracyjnym laboratoriów, które są akredytowane zgodnie z tą samą normą.

Skonsolidowana inspekcja, a co się z tym wiąże, zredukowana w kilkuletniej perspektywie liczba laboratoriów, przyczyni się do obniżenia kosztów, większej ich specjalizacji oraz oszczędności z tytułu zatrudnienia, zakupu urządzeń i odczynników oraz akredytacji.

Ponadto reorganizacja ta ma na celu odciążenie producentów żywności, którzy w chwili obecnej są kontrolowani przez wiele inspekcji, co dodatkowo absorbuje ich czas i środki.

Konsolidacja inspekcji zapewni, że:

- priorytetowe zadania stojące przed administracją zostaną powiązane z działaniami racjonalizującymi zatrudnienie, poprzez utworzenie jednej jednostki nadzorującej i koordynującej proces kontroli;
- zmniejszone zostaną koszty administracyjne związane z utrzymaniem oddzielnych służb kontrolnych;
- nastąpi redukcja liczby kontroli u podmiotów zaangażowanych w „łańcuch żywnościowy” co doprowadzi do zmniejszenia liczby wizytacji podmiotów w roku kontrolnym;
- ujednolicona zostanie metodologia kontroli i zmniejszone zostanie ryzyko sankcji za nieprawidłowe wydatkowanie środków z budżetu Unii Europejskiej;
- usprawnieniu ulegnie proces wymiany dokumentacji kontrolnej pomiędzy służbą kontrolną a agencją płatniczą w zakresie przyznawania płatności jednolitych (głównie raportów z kontroli będących podstawą naliczania sankcji) oraz przeprowadzanie powtórnych kontroli w przypadku stwierdzenia drobnych niezgodności.

Konkludując należy stwierdzić, że uchwalenie ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii przyczyni się do poprawy organizacji i jakości pracy inspekcji na poziomie województwa oraz umożliwi skoncentrowanie się organów rządowej administracji na wykonywaniu zadań merytorycznych, do których zostały powołane. W szczególności pozwoli na likwidację problemów wynikających z podwójnego podporządkowania organów inspekcji na poziomie województwa organowi centralnemu i wojewodzie, co wpływa negatywnie na realizowane przez te inspekcje zadania merytoryczne.

Jednocześnie, niektóre dotychczasowe zadania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zostaną przekazane Agencji Rynku Rolnego, działającej na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.). Należą do nich zadania w zakresie:

- 1) certyfikacji chmielu i produktów chmielowych,
- 2) rolnictwa ekologicznego,
- 3) produktów regionalnych i tradycyjnych,
- 4) systemów jakości żywności,
- 5) przeprowadzania kontroli ex-post (przeprowadzanie i nadzorowanie kontroli dotyczących płatności objętych systemem finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem zadań eksportowych oraz działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich),

- 6) wydawania świadectw potwierdzających pochodzenie mięsa wołowego z dorosłych osobników męskich, uprawniające do otrzymania refundacji wywozowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej dotyczących warunków udzielania specjalnych refundacji wywozowych do niektórych rodzajów wołowiny bez kości oraz w przepisach Unii Europejskiej dotyczących przyznawania specjalnych refundacji eksportowych w sektorze wołowiny i cielęciny.

Szerzej zadania te zostały określone w części VI w ust. 1 w akapicie ostatnim założeń.

Argumentem przemawiającym za przekazaniem części zadań realizowanych obecnie przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do Agencji Rynku Rolnego jest potrzeba skoncentrowania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii na działaniach mających charakter ściśle związany z urzędową kontrolą żywności.

III. Możliwość podjęcia alternatywnych środków w stosunku do uchwalenia ustawy umożliwiających osiągnięcie celu

Jedną z alternatyw dla przedstawianej propozycji jest pozostawienie administracji zespolonej w obecnym kształcie. Jednakże niedokonanie żadnych zmian w organizacji i funkcjonowaniu administracji zespolonej pociąga za sobą konsekwencję w postaci utrwalenia już pojawiających się trudności w zakresie współdziałania poszczególnych inspekcji między sobą oraz z agencją płatniczą przy przyznawaniu płatności bezpośrednich dla rolników, szczególnie w kontekście pełnego wdrożenia tego systemu od 2013 r.

Drugą alternatywą mogłoby ewentualnie być rozwiązanie zaproponowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w projekcie założeń do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji terenowych organów administracji rządowej. Celem wymienionego projektu jest konsolidacja jednostek organizacyjnych obsługujących kierowników służb, inspekcji i straży zespolonych w województwie, tzn. włączenie ich aparatów pomocniczych w struktury urzędu wojewódzkiego. Wspomniany projekt obejmuje również inspekcje podległe ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. Autor tego projektu stwierdza, że uchwalenie ustawy przyczyni się do pełniejszej realizacji woli ustawodawcy wyrażonej w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie w zakresie zespolenia administracji w jednym urzędzie, poprawy organizacji i jakości pracy inspekcji wojewódzkich oraz umożliwi skoncentrowanie się organów rządowej administracji zespolonej na wykonywaniu zadań merytorycznych, do których zostały powołane.

Odnosząc się do powyższego projektu należy stwierdzić, że konsolidacja taka grozi paraliżem wykonywania zadań mających na celu zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, poprzez ograniczenie zatrudnienia wyspecjalizowanego personelu pomocniczego, zarówno w zakresie obsługi

administracyjnej, jak i czynności wykonywanych w terenie. Ponadto, spowolnienie i skomplikowanie procesu decyzyjnego, w tym wydłużenie czasu uruchamiania środków przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i dokonywanie zakupów, np. tuberkuliny do diagnostyki gruźlicy, może mieć groźne skutki dla gospodarki krajowej oraz dla zdrowia i życia ludzi. Skuteczne zwalczanie chorób zakaźnych nie idzie w parze z przedłużającymi się biurokratycznymi procedurami oraz podwójnym podporządkowaniem służby weterynaryjnej na szczeblu województwa organowi centralnemu i wojewodzie.

Przesunięcie wszelkich czynności obsługowych wszystkich jednostek organizacyjnych podległych wojewodzie, z pominięciem specyfiki wykonywania zadań, w przypadku administracji weterynaryjnej w bardzo istotny sposób ograniczy samodzielność w podejmowaniu decyzji jednostek organizacyjnych wykonujących zadania Inspekcji Weterynaryjnej w województwie i na pewno nie zwiększy efektywności ich działania, co jest naczelnym celem ustawy projektowanej przez MSWiA. W znacznym zakresie ograniczy sprawność reakcji służb weterynaryjnych w sytuacjach kryzysowych, co w konsekwencji może wpłynąć na zmniejszenie poziomu ochrony bezpieczeństwa publicznego, lub wręcz zablokuje działalność inspekcji w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe, proponuje się nie włączanie wojewódzkich jednostek Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w struktury urzędów wojewódzkich, co będzie wymagało odpowiednich zmian w wymienionym projekcie założeń do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji terenowych organów administracji rządowej.

Niezależnie od powyższego, zmiany organizacyjne negatywnie oddziałujące na działalność służby weterynaryjnej mogą skutkować utratą otrzymywanych przez Rzeczpospolitą Polską wspólnotowych środków finansowych, np. przeznaczonych na realizację programów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, współpracę weterynaryjną i weterynaryjną kontrolę graniczną. Tylko w chwili obecnej realizowanych jest 10 programów zwalczania zoonoz i czynników epizootycznych mających na celu uznanie Rzeczypospolitej Polskiej za kraj wolny od chorób zakaźnych zwierząt. Utrata pozyskanych unijnych środków finansowych na realizację tych programów niekorzystnie wpłynęłaby na bezpieczeństwo epizootyczne państwa, narażając konsumentów m.in. na choroby odzwierzęce, a także doprowadziłaby do negatywnych skutków ekonomicznych dla producentów rolnych. Jednocześnie, proponowana konsolidacja pozwoli na uniknięcie utrudnień, w szczególności w zakresie nadzoru weterynaryjnego w Rzeczypospolitej Polskiej, co mogłoby skutkować restrykcjami ze strony Komisji Europejskiej oraz doprowadzić do poważnych strat nie tylko dla budżetu państwa, ale też dla hodowców zwierząt, producentów rolnych i producentów żywności pochodzenia zwierzęcego, którzy nie mogliby wprowadzać swoich produktów na rynek Unii Europejskiej.

W związku z tym, że kwestie organizacyjne dotyczące jednostek organizacyjnych obecnie funkcjonujących inspekcji, dotyczące zarówno kwestii finansowych, jak i merytorycznych

uregulowane są w przepisach rangi ustawowej, wszelkie zmiany w wymienionym zakresie, w tym zmierzające do połączenia wymienionych inspekcji w jedną efektywnie funkcjonującą instytucję, wymagają zmian w przepisach tej rangi.

IV. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana konsolidacja będzie miała wpływ na podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji i obrotu artykułami rolno-spożywczymi. Nowe regulacje powinny obniżyć obciążenia administracyjne związane z funkcjonowaniem producentów rolnych i producentów żywności. Włączenie do scentralizowanej pionowej struktury Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii wojewódzkich inspektoratów, działających dotychczas w ramach administracji zespolonej w województwie, skutkuje zmianą w zakresie zadań wojewody.

Postulowana konsolidacja będzie miała bezpośredni, istotny wpływ na organizację i wykonywanie zadań obecnie funkcjonujących inspekcji.

Powołanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii jako instytucji, która przejmie zadania mających ulec likwidacji: Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz część zadań Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wymaga istotnych zmian w ustawodawstwie. Propozycja utworzenia Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii oraz wkomponowania jej w system instytucji administracji publicznej w wymiarze normatywnym będzie realizowana poprzez opracowanie projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, regulującej organizację, ustrój i sposób działania tej Inspekcji, w tym jej organy, zasady ich powoływania, podporządkowania oraz ogólne kwestie związane ze sposobem funkcjonowania Inspekcji, zakresem działania oraz kompetencji organów tej Inspekcji, a także zakres ich uprawnień w procesie przeprowadzania kontroli.

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na Agencję Rynku Rolnego, w związku z przekazaniem tej Agencji części zadań dotychczas wykonywanych przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

V. Przedstawienie niezbędnych do opracowania projektu ustawy propozycji rozstrzygnięć i ich uzasadnienie

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy projektowanej ustawy.

Projektowana ustawa będzie regulowała następujące sprawy:

- 1) zadania, organizację, oraz zasady funkcjonowania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;

- 2) zasady sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw rolnictwa nad Głównym Inspektorem Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, stanowiącym centralny organ administracji rządowej kierujący Państwową Inspekcją Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 3) zasady i tryb przeprowadzania kontroli przez Państwową Inspekcję Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, w tym uprawnienia i obowiązki podmiotów nadzorowanych w trakcie kontroli przeprowadzanej przez Inspekcję;
- 4) zasady postępowania przez organy wymienionej Inspekcji z informacjami stanowiącymi tajemnicę przedsiębiorstwa, w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;
- 5) zasady wystawiania weterynaryjnych świadectw zdrowia;
- 6) wydawanie przez organy Inspekcji zaświadczeń o spełnianiu minimalnych standardów co do higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie;
- 7) wysokość i zasady pobierania opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję w ramach nadzoru nad spełnianiem wymagań weterynaryjnych;
- 8) pozyskiwania przez wojewódzkie inspektoraty bezpieczeństwa żywności i weterynarii środków finansowych z tytułu sprzedaży usług;
- 9) odpowiedzialność za udaremnianie lub utrudnianie działalności organów Inspekcji.

Niektóre sprawy mieszczące się w zakresie regulacji projektowanej ustawy będą uregulowane w przepisach szczególnych, w tym w przepisach obecnie obowiązujących ustaw. Do spraw tych należą:

- 1) szczegółowe zadania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii oraz zadania tej Inspekcji inne, niż określone w projektowanej ustawie, oraz sposób wykonywania wymienionych zadań;
- 2) zakres badań laboratoryjnych wykonywanych przez Inspekcję oraz organizację i sposób działania laboratoriów wykonujących zadania Inspekcji;
- 3) zasady i tryb wyznaczania i upoważniania osób fizycznych i prawnych lub jednostek organizacyjnych do wykonywania określonych czynności (działań) urzędowych;
- 4) szczegółowe przepisy dotyczące przeprowadzania niektórych kontroli (np. art. 5 i 6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin – Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.), w tym kontroli granicznych (np. ustawa z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej – Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.);
- 5) wysokość i zasady pobierania niektórych opłat przez Inspekcję, np. opłat za:
 - a) dokonanie czynności związanych z oceną jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, za przeprowadzenie badań laboratoryjnych tych artykułów i wydanie świadectwa jakości handlowej, na podstawie przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,
 - b) świadczenie usług określonych w przepisach o ochronie roślin, na podstawie tych przepisów.

Ustawa nie będzie zawierała przepisów zmieniających, przejściowych i dostosowujących. Regulacje takie będą zawarte w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

2. Przepisy merytoryczne

Na potrzeby niniejszych założeń zakłada się, że projektowana ustawa będzie podzielona na następujące rozdziały dotyczące

- 1) rozdział 1 „Przepisy ogólne”;
- 2) rozdział 2 „Organizacja i funkcjonowanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii”;
- 3) rozdział 3 „Zasady i tryb przeprowadzania kontroli”;
- 4) rozdział 4 „Weterynaryjne świadectwa zdrowia oraz zaświadczenia o spełnianiu minimalnych standardów co do higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie”;
- 5) rozdział 5 „Opłaty”;
- 6) rozdział 6 „Systemy wymiany informacji”;
- 7) rozdział 7 „Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna”;
- 8) rozdział 8 „Przepisy karne”;
- 9) rozdział 10 „Przepis końcowy”.

2.1. Rozdział 1 projektowanej ustawy „Przepisy ogólne”

W rozdziale pierwszym zostanie ogólnie wskazany zakres przedmiotowy projektowanej ustawy. Proponuje się, aby zakres ten był następujący: określenie zadań, organizacji oraz zasad działania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

Na mocy przepisu zawartego w tym rozdziale zostanie utworzona Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, zwana dalej „Inspekcją”, podlegająca ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

W rozdziale zostanie również zawarte przykładowe wyliczenie zadań Inspekcji. Należy podkreślić, że projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na zakres zadań realizowanych przez organy administracji rządowej, nie wprowadza bowiem nowych ani też nie likwiduje dotychczas realizowanych zadań przez wymienione organy. Planuje się, że Inspekcja będzie realizowała wszystkie zadania, które obecnie wykonywane są przez trzy konsolidowane inspekcje.

Odrębny przepis będzie określał, że koszty działalności Inspekcji i wykonywanych przez nią zadań są pokrywane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

Organy Inspekcji, przy wykonywaniu swoich zadań, współpracują z właściwymi organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego oraz organami samorządu lekarsko-weterynaryjnego.

Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami celnymi, w tym przy kontroli przemieszczanych w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym, mając na względzie zapewnienie sprawnej kontroli przeprowadzanej przez te organy oraz ochronę zdrowia publicznego.

2.2. Rozdział 2 projektowanej ustawy „Organizacja i funkcjonowanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii”

Planuje się przyjąć trójszczeblowy model struktury organizacyjnej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, z organami terenowymi tworzonymi na szczeblu województw i powiatów. Tego typu struktura organizacyjna występuje aktualnie tylko w Inspekcji Weterynaryjnej. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych posiadają strukturę dwustopniową, przy czym wojewódzcy inspektorzy obu Inspekcji wykonują również zadania z zakresu kontroli granicznej. Założeniem merytorycznym przyświecającym planom powołania nowej Inspekcji było przeniesienie zadań na jak najniższy szczebel organizacyjny tej Inspekcji. Organy wojewódzkie i graniczne będą podlegały Głównemu Inspektorowi. Ponadto, zdecydowano się przyjąć model Inspekcji na poziomie województw i powiatów jako części administracji niezespólonej, tzn. niezwiązanej formalnie i kompetencyjnie ani z wojewodą i jego zapleczem administracyjnym, ani z innymi organami administracji publicznej o lokalnym zakresie działania. Za przyjęciem ściśle zhierarchizowanego modelu organizacyjnego Inspekcji, opartego na bezpośrednich więzach podległości jej poszczególnych organów, przemawia charakter zadań przez nią wykonywanych, sprowadzających się do zapewnienia bezpieczeństwa żywności, a w konsekwencji ochrony zdrowia i życia konsumentów. Działania podejmowane przez Inspekcję, np.: w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz zwalczania organizmów kwarantannowych roślin wymagają często szybkiego podejmowania decyzji, sprawnej koordynacji i zapewnienia wykonania wydawanych poleceń, finansowania, a także szybkości reagowania na zagrożenia. Struktura organizacyjna oparta na bezpośrednich zależnościach osobowych i możliwości ingerencji w działalność organów podległych, w postaci wytycznych, poleceń, instrukcji itp. daje większą gwarancję sprawnego realizowania zadań i efektywniej zabezpiecza interes publiczny (zdrowie i życie obywateli), niż organizacja Inspekcji oparta na modelu administracji zespolonej.

Ponadto takie rozstrzygnięcie tłumaczy się charakterem zadań Inspekcji, polegających przede wszystkim na nadzorze nad warunkami weterynaryjnymi produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego, uprawą roślin, jakością handlową artykułów rolno-spożywczych. Charakter tych zadań oraz doświadczenia nabyte w toku ich realizacji, wyraźnie wskazują na konieczność lokowania struktur organizacyjnych Inspekcji jak najbliżej producentów, wytwórców i handlowców, w celu zapewnienia efektywnej, względnie oszczędnej i racjonalnie planowanej i przeprowadzanej kontroli w zakresie wynikającym z obowiązków Inspekcji.

Projektodawca zakłada, że przy określonym, miejscowym zakresie działania powiatowego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zadania Inspekcji będą realizowane w sposób jednolity, zapewniając ten sam poziom ochrony zdrowia publicznego na obszarze całego kraju, poprzez faktyczną możliwość dotarcia do wszystkich podmiotów objętych zakresem nadzoru Inspekcji. Omawiana zmiana organizacyjna realizuje również inny cel, polegający na przesunięciach kadrowych umożliwiających skierowanie pracowników nowej Inspekcji do zadań merytorycznych na podstawowym poziomie organizacji (powiat). W zamyśle projektodawcy zabieg taki objąłby przede wszystkim pracowników dotychczasowych Inspekcji szczebla wojewódzkiego. Przewiduje się również, że w związku z takimi rozwiązaniami nastąpi pełniejsze wykorzystanie bazy laboratoryjnej, a także zasobów kadrowych i majątkowych dotychczasowych Inspekcji. Natomiast połączenie bazy laboratoryjnej dotychczasowych Inspekcji pokryje zapotrzebowanie analityczne wynikające z kontroli planowanych i doraźnych oraz z obowiązujących aktów prawnych. Jednocześnie, konsolidacja bazy laboratoryjnej spowoduje lepsze wykorzystanie specjalistycznego sprzętu i kadry analitycznej.

W zakresie finansowym należy zwrócić uwagę, że część środków zostanie przeznaczona na poprawę funkcjonowania Inspekcji, w tym m.in. na wzrost stanu zatrudnienia pracowników wykonujących merytoryczne zadania Inspekcji.

Przewiduje się, że Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii powinien być dysponentem II i III stopnia, natomiast wojewódzcy, powiatowi i graniczni inspektorzy powinni być dysponentami podległymi Głównemu Inspektorowi Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

2.2.1. Organami Inspekcji będą:

- 1) Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, zwany dalej „Głównym Inspektorem”;
- 2) wojewódzki inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”;
- 3) powiatowy inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zwany dalej „powiatowym inspektorem”;
- 4) graniczny inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zwany dalej „granicznym inspektorem”.

Zadania organów Inspekcji będą wykonywały:

- 1) osoby zatrudnione w Inspekcji;
- 2) lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania określonych czynności urzędowych na zasadach określonych w przepisach projektowanej ustawy;
- 3) inne osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne wyznaczone lub upoważnione do wykonywania określonych czynności (działań) urzędowych na zasadach określonych w przepisach projektowanej ustawy.

Osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa powyżej, będą wykonywały powierzone czynności (działania) pod nadzorem i w imieniu organów Inspekcji. Lekarze weterynarii zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych Inspekcji oraz lekarze weterynarii, o których mowa pkt 2, będą urzędowymi lekarzami weterynarii.

W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań Inspekcji, organem pierwszej instancji jest powiatowy i graniczny inspektor, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu administracyjnym organem wyższego stopnia, w stosunku do:

- 1) powiatowego inspektora - jest wojewódzki inspektor;
- 2) wojewódzkiego i granicznego inspektora - jest Główny Inspektor.

Organ wyższego stopnia może podejmować wszelkie czynności należące do zakresu działania organu niższego stopnia, jeżeli jest to uzasadnione szczególną wagą lub zawartością sprawy. W tych przypadkach organ wyższego stopnia staje się organem pierwszej instancji.

Do pracowników Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505, z późn. zm.), przy czym stanowiska wojewódzkich inspektorów oraz ich zastępców będą stanowiły wyższe stanowiska w służbie cywilnej.

2.2.2. W przepisach rozdziału zostanie określone, że Główny Inspektor jest centralnym organem administracji rządowej podległym ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. W zamiarze projektodawcy Inspekcja ma podlegać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, co tłumaczy się charakterem jej zadań, które w przeważającej części są objęte działem administracji rządowej – rolnictwo, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.). Główny Inspektor będzie kierował Inspekcją przy pomocy nie więcej niż pięciu zastępców. Główny Inspektor będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa. Prezes Rady Ministrów będzie miał możliwość

odwołania Głównego Inspektora na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zastępców Głównego Inspektora będzie powoływał minister właściwy do spraw rolnictwa, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Głównego Inspektora. Minister właściwy do spraw rolnictwa będzie odwoływał, na wniosek Głównego Inspektora, jego zastępców.

Obowiązkiem Głównego Inspektora będzie składanie, do dnia 30 czerwca, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, sprawozdania z realizacji zadań Inspekcji w poprzednim roku kalendarzowym.

2.2.3. Zostaną również uregulowane wymagania dla osoby ubiegającej się o wykonywanie funkcji Głównego Inspektora oraz zastępców tego organu. Dodatkowo, wprowadzone zostanie wymaganie, zgodnie z którym Główny Inspektor lub co najmniej jeden z jego zastępców będzie musiał być lekarzem weterynarii posiadającym prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz posiadać tytuł specjalisty z epizootiologii i administracji weterynaryjnej lub higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego lub prewencji weterynaryjnej i higieny pasz lub weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej. Na szczeblu centralnym Inspekcja będzie realizować zadania wykonywane dotychczas przez Głównego Lekarza Weterynarii, Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Prawidłowe wykonywanie zadań wymaga, aby przynajmniej jedna osoba z kierownictwa wojewódzkiego inspektoratu bezpieczeństwa żywności i weterynarii posiadała wykształcenie lekarza weterynarii. Na podstawie przepisów dotychczasowych wymienione wymaganie ma zastosowanie do Głównego Lekarza Weterynarii, wojewódzkiego, powiatowego i granicznego lekarza weterynarii oraz do zastępców wymienionych organów.

Głównym Inspektorem będzie mogła być osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny;
- 2) posiada odpowiednią wiedzę z zakresu spraw należących do Głównego Inspektora;
- 3) jest obywatelem polskim;
- 4) korzysta z pełni praw publicznych;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) nie była karana zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 7) posiada kompetencje kierownicze;
- 8) posiada co najmniej siedmioletni staż pracy w administracji publicznej w zakresie realizacji zadań Inspekcji;
- 9) posiada co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku kierowniczym.

Zastępcą Głównego Inspektora będzie mogła być osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny;

- 2) posiada odpowiednią wiedzę z zakresu spraw należących do Głównego Inspektora;
- 3) jest obywatelem polskim;
- 4) korzysta z pełni praw publicznych;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) nie była karana zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 7) posiada kompetencje kierownicze;
- 8) posiada co najmniej pięcioletni staż pracy w administracji publicznej w zakresie realizacji zadań Inspekcji;
- 9) posiada co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku kierowniczym.

2.2.4. W przepisach rozdziału zostanie również określona procedura naboru na stanowiska Głównego Inspektora oraz zastępcy Głównego Inspektora.

Informację o naborze na stanowisko Głównego Inspektora ogłaszać się będzie przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Ogłoszenie będzie zawierało:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

Termin, o którym mowa w pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Nabór na stanowisko Głównego Inspektora będzie przeprowadzał zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, liczący co najmniej 5 osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru będzie oceniano się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór oraz kompetencje kierownicze. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa wyżej, będzie mogła być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania takiej oceny. Członek zespołu oraz osoba niebędąca członkiem zespołu, o której mowa powyżej, będą obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

Z przeprowadzonego naboru zespół będzie sporządzał protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

Wynik naboru będzie ogłoszony niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru będzie zawierała:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru będzie bezpłatne.

Zespół przeprowadzający nabór na stanowisko zastępcy Głównego Inspektora będzie powoływany przez Głównego Inspektora.

Do sposobu przeprowadzania naborów na stanowiska zastępcy Głównego Inspektora będzie się stosować odpowiednio tryb i zasady określone dla naboru na stanowisko Głównego Inspektora.

2.2.5. Główny Inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy Głównego Inspektoratu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, zwanego dalej „Głównym Inspektoratem”. Główny Inspektorat będzie stanowił państwową jednostkę budżetową.

Statut Głównego Inspektoratu określi, w drodze zarządzenia, minister właściwy do spraw rolnictwa. Statut Głównego Inspektoratu będzie określał w szczególności organizację Głównego Inspektoratu, w tym komórki organizacyjne wchodzące w jego skład.

2.2.6. W kolejnym przepisie zostaną określone zadania Głównego Inspektora. Przepis ten będzie stanowił, że wymieniony organ, m.in.:

- 1) ustala ogólne kierunki działania Inspekcji oraz wydaje instrukcje i wytyczne określające sposób jej postępowania w zakresie realizacji zadań Inspekcji, w tym w zakresie stosowania przepisów Unii Europejskiej lub sposobu realizacji celów w nich wyrażonych;
- 2) dokonuje oceny i analiz sytuacji w obszarach objętych zakresem działania Inspekcji oraz przygotowuje sprawozdania;
- 3) kontroluje i koordynuje wykonywanie zadań przez wojewódzkich inspektorów, powiatowych

- inspektorów i granicznych inspektorów;
- 4) może wydawać wojewódzkim i powiatowym i granicznym inspektorom polecenia dotyczące podjęcia określonych czynności oraz żądać informacji z zakresu wykonywanych przez nich zadań;
 - 5) może zawiesić w wykonywaniu obowiązków wojewódzkiego, powiatowego lub granicznego inspektora lub jego zastępcę jeżeli jego działalność lub działalność kierowanego przez niego inspektoratu może zagrozić prawidłowemu wykonywaniu zadań Inspekcji, a zwłaszcza naruszyć bezpieczeństwo sanitarno-weterynaryjne na obszarze właściwości tego organu;
 - 6) określa sposoby współdziałania Inspekcji z innymi organami administracji publicznej w zakresie realizacji jej zadań;
 - 7) współpracuje z Międzynarodowym Urzędem do Spraw Epizootii oraz innymi organizacjami międzynarodowymi;
 - 8) dokonuje analiz i ocen sytuacji epizootycznej, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i wymagań weterynaryjnych przy ich produkcji;
 - 9) utrzymuje rezerwę szczepionek, biopreparatów i produktów biobójczych oraz innych środków niezbędnych do diagnozowania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych, oraz monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, a także związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach;
 - 10) zarządza i sprawuje nadzór nad systemami wymiany informacji i sprawuje nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem systemów teleinformatycznych;
 - 11) prowadzi Punkt Kontaktowy Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO oraz koordynuje udział w pracach Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO;
 - 12) współpracuje lub uczestniczy w pracach międzynarodowych organizacji, komitetów i grup roboczych w zakresie zadań realizowanych przez Inspekcję;
 - 13) inicjuje i organizuje szkolenia oraz doskonalenie zawodowe pracowników Inspekcji;
 - 14) reprezentuje Inspekcję na zewnątrz, w tym przed organami Unii Europejskiej i państw trzecich oraz innymi organizacjami międzynarodowymi;
 - 15) przekazuje Komisji Europejskiej informacje w zakresie działania Inspekcji;
 - 16) występuje z wnioskami do Komisji Europejskiej o wsparcie finansowe na cele fitosanitarne, weterynaryjne;
 - 17) wydaje decyzje administracyjne w sprawie udzielania dotacji;
 - 18) rozpatruje odwołania od decyzji administracyjnych wojewódzkich i granicznych inspektorów;
 - 19) dokonuje oceny stanu zagrożenia upraw na terytorium kraju przez organizmy kwarantannowe oraz prowadzi ewidencję występowania tych organizmów;
 - 20) udziela zezwoleń na prowadzenie prac naukowo – badawczych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych oraz zezwoleń na uprawę ziemniaków nieodpornych na raka ziemniaka;

- 21) ustanawia zasięg i status fitosanitarny strefy ochronnej;
- 22) dokonuje analizy i oceny bezpieczeństwa produktów pochodzenia roślinnego;
- 23) koordynuje wykonanie ponownej oceny materiału siewnego;
- 24) upoważnia jednostki organizacyjne do badań skuteczności działania środków ochrony roślin;
- 25) upoważnia osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej do wykonywania zadań Inspekcji w zakresie:
 - a) przeprowadzania kontroli jednostek upoważnionych do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy,
 - b) przeprowadzania kontroli jednostek upoważnionych do badań skuteczności działania środków ochrony roślin, prowadzonych w ramach dopuszczania ich do obrotu,
 - c) wydawania certyfikatów dla producentów stosujących Integrowaną Produkcję,
 - d) przeprowadzania kontroli, w tym badań laboratoryjnych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów,
 - e) przeprowadzania kontroli warunków wykonania zabiegów zapobiegających rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,
 - f) przeprowadzania szkoleń,
 - g) zaopatrywania roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, bądź dokumentów im towarzyszących w oznakowania wymaganych w przepisach innych państw;
- 26) przeprowadza badania laboratoryjne próbek roślin, produktów roślinnych i przedmiotów na obecność organizmów szkodliwych oraz pozostałości środków ochrony roślin;
- 27) tworzy podpunkt krajowego punktu kontaktowego sieci RASFF (systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach) i kieruje pracami tego punktu;
- 28) inicjuje, organizuje i prowadzi działalność informacyjną dla podmiotów podległych nadzorowi Inspekcji;
- 29) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych.

2.2.7. W przepisach ustawy na Głównego Inspektora zostanie również nałożone zadanie polegające na współpracy z organami lub instytucjami Unii Europejskiej lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie zadań Inspekcji oraz zostaną określone zasady oraz tryb tej współpracy.

Główny Inspektor w zakresie tej współpracy będzie działał z urzędu lub na wniosek wymienionych organów i instytucji oraz Komisji Europejskiej.

Realizując wymienione zadanie Główny Inspektor będzie przekazywał informacje uzyskane przez organy Inspekcji przy wykonywaniu swoich zadań. Główny Inspektor będzie mógł odmówić przekazania informacji wymienionym organom i instytucjom Unii Europejskiej lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz podjęcia działań, jeżeli mogłoby to stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa, podając uzasadnienie tej odmowy.

Do wymienionych informacji uzyskanych przez organy Inspekcji przy wykonywaniu swoich zadań będą miały zastosowanie przepisy o ochronie informacji niejawnych.

Na Głównego Inspektora zostanie również nałożone zadanie polegające na współpracy, w zakresie zadań Inspekcji, o których mowa powyżej, z organami lub instytucjami państw trzecich oraz organizacjami międzynarodowymi, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska.

2.2.8. Organem doradczo-opiniodawczym Głównego Inspektora w zakresie zadań wykonywanych przez Inspekcję, będzie Rada Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, zwana dalej „Radą”.

Zasady funkcjonowania Rady oraz zasady powoływania jej członków będą takie, jak w przypadku dotychczas działającej Rady Sanitarno-Epizootycznej, stanowiącej organ doradczo-opiniodawczy Głównego Lekarza Weterynarii. Zakres zadań Rady będzie obejmował tematykę, którą dotychczas zajmowała się Rada Sanitarno-Epizootyczna oraz zagadnienia związane z dotychczasowym zakresem zadań PIORiN i IJHARS. Rada będzie liczyła 7 członków. Kadencja Rady będzie trwała 4 lata. Członków Rady będzie powoływał i odwoływał minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek Głównego Inspektora, spośród osób wyróżniających się wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym w dziedzinie sanitarno-epizootycznej. Członkowie Rady będą wybierać ze składu Rady przewodniczącego i sekretarza. Przewodniczący Rady będzie mógł zapraszać na jej posiedzenia osoby niebędące członkami Rady, posiadające wiedzę lub doświadczenie zawodowe w dziedzinie bezpieczeństwa żywności i weterynarii.

Członkom Rady będzie przysługiwał zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania oraz diety na warunkach stosowanych przy podróżach służbowych pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej i określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy. Koszty obsługi administracyjno-biurowej Rady oraz zwrot kosztów i diet, o których mowa w akapicie wyżej, będą pokrywane z budżetu państwa ze środków będących w dyspozycji Głównego Inspektora.

2.2.9. Organem doradczo-opiniodawczym Głównego Inspektora w zakresie funkcjonowania laboratoriów dla celów kontroli urzędowych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 165 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200) będzie – podobnie jak w dotychczasowym stanie prawnym – Rada do spraw Laboratoriów.

Obecnie Rada do spraw Laboratoriów stanowi organ doradczo-opiniodawczy Głównego Lekarza Weterynarii. Z uwagi na fakt, że zakres działania Głównego Inspektora będzie szerszy od zakresu działania Głównego Lekarza Weterynarii, również zakres działania Rady do spraw Laboratoriów stanowiącej organ doradczo-opiniodawczy Głównego Inspektora będzie odpowiednio

szerszy. Zasady powoływania członków Rady oraz jej funkcjonowania nie ulegną zmianie, w porównaniu z dotychczas działającą Radą do spraw Laboratoriów.

Przewiduje się, że Rada do spraw Laboratoriów będzie liczyła 7 członków. Kadencja tego organu będzie trwała 4 lata. Członków Rady do spraw Laboratoriów będzie powoływał i odwoływał minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek Głównego Inspektora, spośród osób wyróżniających się wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej. Członkowie Rady do spraw Laboratoriów będą wybierać z jej składu przewodniczącego i sekretarza.

Przewodniczący Rady do spraw Laboratoriów będzie mógł zapraszać na jej posiedzenia osoby niebędące członkami tej Rady, posiadające wiedzę lub doświadczenie zawodowe w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej.

Członkom Rady do spraw Laboratoriów będzie przysługiwał zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania oraz diety na warunkach stosowanych przy podróżach służbowych pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej i określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Koszty obsługi administracyjno-biurowej Rady do spraw Laboratoriów oraz zwrot wymienionych kosztów i diet, o których mowa w akapicie poprzedzającym, będą pokrywane z budżetu państwa ze środków będących w dyspozycji Głównego Inspektora.

2.2.10. Kolejne uregulowanie będzie dotyczyło spraw związanych z działalnością wojewódzkiego inspektora.

Wojewódzki inspektor będzie podlegał Głównemu Inspektorowi. Terytorialny zakres działania wojewódzkiego inspektora będzie obejmował obszar jednego województwa. Stanowiska wojewódzkiego inspektora i jego zastępcy będą należały do wyższych stanowisk w służbie cywilnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej. Wojewódzki inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy zastępców wojewódzkiego inspektora w liczbie nie większej niż czterech. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec wojewódzkiego inspektora będzie wykonywał Główny Inspektor. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec zastępcy wojewódzkiego inspektora wykonuje Główny Inspektor, z własnej inicjatywy lub na wniosek wojewódzkiego inspektora. Zaznaczyć należy, że wojewódzki inspektor będzie organem administracji niezespólonej.

2.2.11. W kolejnym przepisie zostaną określone zadania wojewódzkiego inspektora. Przepis ten będzie stanowił, że wymieniony organ, w szczególności:

- 1) ustala kierunki działania i wydaje instrukcje i wytyczne, określające sposób postępowania powiatowych inspektorów na obszarze województwa w zakresie realizacji zadań Inspekcji, w tym w zakresie stosowania przepisów Unii Europejskiej lub sposobu realizacji celów w nich

wyrażonych;

- 2) dokonuje oceny i analizy sytuacji w obszarach objętych zakresem działania Inspekcji, na obszarze województwa;
- 3) kontroluje i koordynuje wykonywanie zadań przez powiatowych inspektorów na obszarze województwa;
- 4) może wydawać powiatowym inspektorom polecenia dotyczące podjęcia określonych czynności oraz żądać informacji z zakresu wykonywanych przez nich zadań;
- 5) może zawiesić w wykonywaniu obowiązków powiatowego inspektora lub jego zastępcę jeżeli jego działalność lub działalność kierowanego przez niego inspektoratu może zagrozić prawidłowemu wykonywaniu zadań Inspekcji, a zwłaszcza naruszyć bezpieczeństwo sanitarno-weterynaryjne na obszarze właściwości tego organu;
- 6) dokonuje analiz i ocen sytuacji epizootycznej, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, pasz i wymagań weterynaryjnych przy ich produkcji na obszarze województwa;
- 7) organizuje szkolenia;
- 8) nadzoruje na obszarze województwa działanie systemów informatycznych utworzonych i użytkowanych przez Inspekcję;
- 9) upoważnia jednostki organizacyjne do wykonywania badań sprzętu do stosowania środków ochrony roślin oraz nadzoruje wykonywanie tych badań;
- 10) sprawuje nadzór nad kontrolą obrotu, konfekcjonowania i prawidłowością stosowania środków ochrony roślin;
- 11) wydaje upoważnienia urzędowym kwalifikatorom i próbkobiorcom oraz decyzje o akredytacji – akredytowanym kwalifikatorom i próbkobiorcom oraz laboratoriom nasiennym należącym do przedsiębiorców nasiennych;
- 12) wydaje decyzje administracyjne akredytowanym laboratoriom nasiennym;
- 13) wydaje decyzje w zakresie automatycznego systemu pobierania próbek materiału siewnego;
- 14) wydaje upoważnienia dla prowadzących obrót i dostawców do wydawania etykiet;
- 15) prowadzi rejestr przedsiębiorców dokonujących obrotu materiałem siewnym oraz rejestr rolników prowadzących obrót wytworzonym w swoim gospodarstwie materiałem siewnym;
- 16) powołuje komisje egzaminacyjne w sprawie szkoleń w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa;
- 17) dokonuje wpisu do rejestru przedsiębiorstw i podmiotów przeprowadzających szkolenia w zakresie ochrony roślin, sprawuje nadzór nad tymi jednostkami oraz kontroluje prawidłowość prowadzenia przez te jednostki szkoleń;
- 18) upoważnia podmioty do wydawania paszportów roślin;
- 19) unieważnia wyniki oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego wykonywanej przez podmioty akredytowane;
- 20) prowadzi nadzór nad wykonywaniem obowiązku zwalczania organizmów kwarantannowych;
- 21) prowadzi nadzór nad pracami z wykorzystaniem:

- a) organizmów kwarantannowych;
- b) roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów:
 - porażonych przez te organizmy,
 - nie spełniających wymagań specjalnych,
 - których wprowadzanie lub przemieszczanie przez terytorium RP jest zakazane;
- 22) określa źródła infekcji w odniesieniu do występowania organizmów kwarantannowych;
- 23) sprawdza pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym wnioski o udzielenie dotacji dotyczących zwalczania tych organizmów;
- 24) rozpatruje odwołania od decyzji powiatowych inspektorów;
- 25) wydaje decyzje w sprawie opłat sankcyjnych;
- 26) dokonuje oceny stanu zagrożenia upraw na terytorium województwa przez organizmy kwarantannowe oraz prowadzi ewidencję występowania tych organizmów;
- 27) przeprowadza badania laboratoryjne próbek roślin, produktów roślinnych i przedmiotów na obecność organizmów szkodliwych oraz materiału siewnego;
- 28) wydaje certyfikaty dla producentów stosujących Integrowaną Produkcję;
- 29) prowadzi działalność informacyjną z zakresu ochrony roślin i nasiennictwa;
- 30) sporządza sprawozdania i analizy z zakresu działalności wojewódzkiego inspektoratu;
- 31) wykonuje kontrolę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w produkcji i obrocie, za wyjątkiem kontroli w zakresie wymagań określonych dla artykułów rolno-spożywczych posiadających, zarejestrowane na podstawie przepisów o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych, chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne oraz będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami;
- 32) wykonuje kontrolę warunków składowania i transportu artykułów rolno-spożywczych;
- 33) wykonuje kontrolę prawidłowości klasyfikacji tusz wołowych w systemie EUROP;
- 34) wykonuje kontrolę jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na rynku wewnętrznym zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70, z późn. zm.);
- 35) wykonuje kontrole w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i środków wspomagających uprawę roślin;
- 36) prowadzi rejestru rzeczoznawców;
- 37) prowadzi urzędowe działania w ramach systemu RASFF oraz innych systemów informatycznych;
- 38) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych.

2.2.12. Wojewódzkim inspektorem będzie mogła być osoba, która:

- 1) posiada odpowiednią wiedzę z zakresu spraw należących do wojewódzkiego inspektora;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) posiada co najmniej pięcioletni staż pracy w administracji publicznej w zakresie realizacji zadań Inspekcji.

Zastępcą wojewódzkiego inspektora będzie mogła być osoba, która spełnia wymagania określone w przepisach projektowanej ustawy dla wojewódzkiego inspektora.

Przynajmniej jeden z zastępców wojewódzkiego inspektora powinien być lekarzem weterynarii posiadającym prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuł specjalisty z epizootiologii i administracji weterynaryjnej lub higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego lub prewencji weterynaryjnej i higieny pasz lub weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej. Inspekcja będzie realizować zadania wykonywane dotychczas przez wojewódzkiego lekarza weterynarii, wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa oraz wojewódzkiego inspektora jakości handlowej produktów rolno-spożywczych. Prawidłowe wykonywanie zadań wymaga, aby przynajmniej jedna osoba z kierownictwa wojewódzkiego inspektoratu bezpieczeństwa żywności i weterynarii posiadała wykształcenie lekarza weterynarii oraz tytuł specjalisty w wymienionych dziedzinach. Na podstawie przepisów dotychczasowych wymienione wymaganie ma zastosowanie do Głównego Lekarza Weterynarii, wojewódzkiego, powiatowego i granicznego lekarza weterynarii oraz do zastępców wymienionych organów.

Do osób ubiegających się o stanowiska wojewódzkiego inspektora oraz jego zastępcy będą miały również zastosowanie przepisy o służbie cywilnej określające wymagania dla osób zajmujących te stanowiska. Wymagania takie zostały określone w szczególności w art. 4 pkt 2-5 i art. 53 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

2.2.13. Wojewódzki inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zwanego dalej „wojewódzkim inspektoratem”. Wojewódzkie inspektoraty będą stanowiły państwowe jednostki budżetowe.

2.2.14. Kolejna regulacja będzie dotyczyła spraw związanych z działalnością powiatowego inspektora. Powiatowy inspektor będzie podlegał wojewódzkiemu inspektorowi, z wyłączeniem zadań powiatowego inspektora w zakresie gospodarowania środkami publicznymi oraz mieniem, realizowanych na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych. W zakresie wymienionych zadań w zakresie gospodarowania środkami publicznymi oraz mieniem powiatowy lekarz weterynarii będzie podlegał Głównemu Lekarzowi Weterynarii.

Powiatowy inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy trzech zastępców powiatowego inspektora. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec powiatowego inspektora będzie wykonywał wojewódzki inspektor. Zaznaczyć należy, że powiatowy inspektor będzie organem

administracji niezespolonej na szczeblu powiatu. Osoby zajmujące stanowiska powiatowego inspektora i jego zastępcy będą należały do korpusu służby cywilnej. Nabór na te stanowiska będzie prowadził wojewódzki inspektor. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec zastępcy powiatowego inspektora będzie wykonywał wojewódzki inspektor, z własnej inicjatywy lub na wniosek powiatowego inspektora. Powiatowy inspektor do ostatniego dnia lutego będzie przekazywał wojewódzkiemu inspektorowi informacje o realizacji zadań Inspekcji na obszarze objętym zakresem swojego działania, w poprzednim roku kalendarzowym. Informacje takie są przekazywane w każdym czasie na żądanie wojewódzkiego inspektora.

2.2.15. Powiatowym inspektorem będzie mogła być osoba, która:

- 1) jest lekarzem weterynarii posiadającym prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuł specjalisty z epizootiologii i administracji weterynaryjnej lub higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego lub prewencji weterynaryjnej i higieny pasz lub weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) nie była karana zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 4) posiada trzyletni staż pracy w administracji publicznej w zakresie realizacji zadań Inspekcji.

Zastępcą powiatowego inspektora będzie mogła być osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny,
- 2) spełnia wymagania dla osoby będącej powiatowym inspektorem, o których mowa w akapicie poprzedzającym w pkt 2–4.

Pierwowzorem powyższych wymagań są w części wymagania, które obecnie mają zastosowanie do powiatowego lekarza weterynarii. Na szczeblu powiatowym Inspekcja będzie realizowała zadania, które na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów są wykonywane przez powiatowe inspektoraty weterynarii, jednostki terenowe Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz jednostki terenowe Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. W przepisach dotyczących organizacji Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nie określono natomiast wymagań dla osób kierujących jednostkami terenowymi tych inspekcji, tworzonymi przez organy centralne oraz organy szczebla wojewódzkiego (delegaturami i oddziałami). W projekcie przewidziano, między innymi, że powiatowy lekarz weterynarii będzie musiał być lekarzem weterynarii posiadającym prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuł specjalisty z epizootiologii i administracji weterynaryjnej lub higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego lub prewencji weterynaryjnej i higieny pasz lub weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej. Jest to uzasadnione faktem, że przepisy Unii Europejskiej w wielu przypadkach określają wprost wymóg

wykonywania poszczególnych czynności urzędowych, w szczególności polegających na wystawianiu świadectw zdrowia, przez urzędowych lekarzy weterynarii.

Do osób ubiegających się o stanowiska powiatowego inspektora oraz jego zastępcy będą miały również zastosowanie przepisy o służbie cywilnej określające wymagania dla osób zajmujących te stanowiska. Wymagania takie zostały określone w szczególności w art. 4 pkt 2-5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

2.2.16. Powiatowy inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy powiatowego inspektoratu bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zwanego dalej „powiatowym inspektoratem”. Powiatowe inspektoraty będą stanowiły państwowe jednostki budżetowe.

Powiatowy inspektor będzie wykonywał zadania należące w obecnym porządku prawnym do powiatowego lekarza weterynarii rozszerzone o obowiązki terenowych delegatur Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz o zadania IJHARS, a w szczególności:

- 1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
- 2) wykonywanie badań kontrolnych zakażeń zwierząt;
- 3) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i pasz;
- 4) badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 5) kontrole na miejscu w zakresie przestrzegania wymogów wskazanych w załączniku II pkt A ust. 6-8 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16, z późn. zm.), jako specjalny organ kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 odnośnie do zasady wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przewidzianych w wymienionym rozporządzeniu oraz wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności w ramach systemu wsparcia ustanowionego dla sektora wina (Dz. Urz. UE L 316 z 02.12.2009, str. 65);
- 6) sprawowanie nadzoru nad:
 - a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,

- b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,
 - d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu,
 - e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych,
 - f) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,
 - g) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
 - h) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
 - i) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
 - j) utrzymywaniem, hodowlą, prowadzeniem ewidencji zwierząt doświadczalnych w jednostkach doświadczalnych, hodowlanych i u dostawców;
- 7) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz paszach;
- 8) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji;
- 9) zadania w zakresie kontroli fitosanitarnej roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w celu:
- a) określenia stanu ich zdrowotności,
 - b) wyznaczenia obszarów wolnych od organizmów szkodliwych,
 - c) określenia spełnienia wymagań fitosanitarnych dla roślin wprowadzanych lub przemieszczanych,
 - d) ustalenia zasięgu występowania i rozprzestrzeniania się organizmów kwarantannowych,
 - e) utrzymania statusu fitosanitarnego obszarów (strefy chronione, buforowe, obszary wolne od organizmów szkodliwych),
 - f) kontroli spełnienia warunków podczas prowadzenia prac badawczych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych;
- 10) dokonywanie oceny stanu zagrożenia upraw na terytorium powiatu przez organizmy kwarantannowe oraz prowadzenie ewidencji występowania tych organizmów;
- 11) wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych oraz kontrolowanie wykonania obowiązków określonych w decyzjach administracyjnych w sprawie postępowania kwarantannowego;

- 12) wydawanie świadectw fitosanitarnych i paszportów roślin oraz zaświadczeń;
- 13) pobieranie próbek roślin, produktów roślinnych i przedmiotów do badań fitosanitarnych oraz nasiennych;
- 14) przeprowadzanie badań laboratoryjnych na obecność organizmów szkodliwych;
- 15) wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących rejestracji i wyrejestrowania podmiotów będących pod jego nadzorem;
- 16) dokonywanie wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie konfekcjonowania i obrotu środkami ochrony roślin;
- 17) prowadzenie kontroli obrotu i stosowania środków ochrony roślin oraz wydawanie decyzji nakazujących wycofanie środków ochrony roślin z obrotu i stosowania;
- 18) kontrolowanie wykonywania badań przez jednostki upoważnione do badania sprawności technicznej opryskiwaczy;
- 19) pobieranie próbek do urzędowych badań jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu oraz do urzędowych badań pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych;
- 20) prowadzenie zagadnień związanych z Integrowaną Produkcją;
- 21) kontrolowanie wykonania obowiązków nałożonych w drodze decyzji administracyjnych;
- 22) przyjmowanie wniosków i dokonywanie oceny polowej materiału siewnego;
- 23) przeprowadzanie kontroli obrotu materiałem siewnym i wydawanie w tej sprawie decyzji administracyjnych;
- 24) dokonywanie wpisu do rejestru przedsiębiorców dokonujących obrotu materiałem siewnym i do rejestru rolników;
- 25) kontrolowanie uprawy winorośli pod kątem przepisów o nasiennictwie;
- 26) prowadzenie rejestracji występowania i sygnalizacji zabiegów ochrony roślin;
- 27) kontrolowanie prawidłowości klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP;
- 28) dokonywanie oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz wydawanie świadectw jakości handlowej; za wyjątkiem oceny w zakresie wymagań określonych dla artykułów rolno-spożywczych posiadających, zarejestrowane na podstawie przepisów o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych, chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne oraz będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami;
- 29) wydawanie zezwoleń o których mowa w art. 11 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady WE nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. Urz. UE L 162 z 24.06.2008, str. 6, z późn. zm.);
- 30) kontrolowanie zgodności procesu produkcji ze specyfikacją artykułów rolno-spożywczych, za wyjątkiem wymagań dla artykułów rolno-spożywczych posiadających, zarejestrowane na podstawie przepisów o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków

spożywczych oraz o produktach tradycyjnych, chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne oraz będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami;

- 31) przeprowadzanie kontroli na miejscu w odniesieniu do przestrzegania wymogów wskazanych w załączniku II, pkt B, ust 9 i ust 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników.

2.2.17. Kolejne przepisy będą dotyczyły spraw związanych z działalnością granicznego inspektora.

Graniczny inspektor będzie podlegał Głównemu Inspektorowi. Graniczny inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy trzech zastępców granicznego inspektora. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec granicznego inspektora będzie wykonywał Główny Inspektor. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec zastępcy granicznego inspektora będzie wykonywał Główny Inspektor, z własnej inicjatywy lub na wniosek granicznego inspektora.

Osoby zajmujące stanowiska granicznego inspektora i jego zastępcy będą należały do korpusu służby cywilnej. Nabór na te stanowiska będzie prowadził Główny Inspektor.

2.2.18. Granicznym inspektorem będzie mogła być osoba, która:

- 1) jest lekarzem weterynarii posiadającym prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuł specjalisty z epizootologii i administracji weterynaryjnej lub higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego lub prewencji weterynaryjnej i higieny pasz lub weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) nie była karana zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 4) posiada co najmniej trzyletni staż pracy w administracji publicznej w zakresie realizacji zadań Inspekcji.

W swoich urzędach granicznych Inspekcja będzie realizowała zadania w zakresie kontroli granicznej, które na podstawie przepisów dotychczasowych są wykonywane przez graniczne inspektoraty weterynarii wchodzące w skład Inspekcji Weterynaryjnej oraz jednostki terenowe Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa i Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Pierwowzorem wymagań określonych w powyższym akapicie są w części wymagania, które na podstawie przepisów dotychczasowych mają zastosowanie do granicznego lekarza weterynarii. W projekcie przewidziano, między innymi, że graniczny lekarz weterynarii będzie musiał być lekarzem weterynarii posiadającym prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuł specjalisty z epizootologii i administracji weterynaryjnej lub higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego lub prewencji weterynaryjnej i higieny pasz lub weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej. Jest to uzasadnione faktem, że przepisy Unii Europejskiej w wielu przypadkach określają wprost wymóg wykonywania

poszczególnych czynności urzędowych, w szczególności polegających na wystawianiu świadectw zdrowia, przez urzędowych lekarzy weterynarii.

Zastępcą granicznego inspektora będzie mogła być osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny oraz
- 2) spełnia wymagania dla osoby będącej granicznym inspektorem, o których mowa w akapicie 1. w pkt 2–4.

Do osób ubiegających się o stanowiska granicznego inspektora oraz jego zastępcy będą miały również zastosowanie przepisy o służbie cywilnej określające wymagania dla osób zajmujących te stanowiska. Wymagania takie zostały określone w szczególności w art. 4 pkt 2-5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

2.2.19. Graniczny inspektor będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy granicznego inspektoratu bezpieczeństwa żywności i weterynarii, zwanego dalej „granicznym inspektoratem”. Projektowana ustawa rozstrzygnie, że w ramach granicznego inspektoratu funkcjonują graniczne posterunki kontroli, tworzone oraz zatwierdzane zgodnie z zasadami określonymi w art. 15 i 16 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.).

W kolejnym przepisie zostaną określone zadania granicznego inspektora. Przepis ten będzie stanowił, że wymieniony organ, w szczególności:

- 1) przeprowadza weterynaryjną kontrolę graniczną zwierząt, środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, pasz, materiału biologicznego, ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz kontrolę dobrostanu zwierząt;
- 2) przeprowadza graniczną kontrolę fitosanitarną roślin, produktów roślinnych i przedmiotów importowanych z państw trzecich;
- 3) wydaje decyzje administracyjne w sprawie postępowania z roślinami i produktami roślinnymi importowanymi z państw trzecich;
- 4) przeprowadza graniczną kontrolę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych spoza państw członkowskich Unii Europejskiej oraz spoza państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 5) przeprowadza graniczną kontrolę jakości handlowej świeżych owoców i warzyw przywożonych i wywożonych z terenu Polski zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno.

2.2.20. Kolejny przepis będzie wymieniał kategorie podmiotów wykonujących zadania organów Inspekcji oraz określał w szczególności zasady wyznaczania lub upoważniania tych podmiotów, zasady wykonywania przez nie wymienionych zadań, zasady ich finansowania oraz zakres ochrony prawnej tych podmiotów. Z zastrzeżeniem postanowień poniższych akapitów, treść przepisów

regulujących wymienione kwestie nie będzie różniła się od treści przepisów dotychczasowych. Zadania organów Inspekcji będą wykonywały:

- 1) osoby zatrudnione w Inspekcji;
- 2) lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania określonych czynności urzędowych, na zasadach określonych w przepisach projektowanej ustawy;
- 3) inne osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne wyznaczone lub upoważnione do wykonywania określonych czynności (działań) urzędowych, na zasadach określonych w przepisach projektowanej ustawy.

Przewiduje się jedynie zmiany mające na celu doprecyzowanie treści przepisów w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych. W szczególności, przepisy projektowanej ustawy rozstrzygną jednoznacznie, że wynagrodzenie za wykonywanie czynności urzędowych przysługuje podmiotowi prowadzącemu zakład leczniczy dla zwierząt, z którym została zawarta umowa o wykonywanie czynności urzędowych.

Osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w powyższym akapicie, w pkt 1-3, będą wykonywały powierzone czynności (działania) pod nadzorem i w imieniu organów Inspekcji. Lekarze weterynarii zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych Inspekcji oraz lekarze weterynarii, o których mowa pkt 2, będą urzędowymi lekarzami weterynarii.

Ponadto, w przypadku czynności dotychczas wykonywanych przez Inspekcję Weterynaryjną, na wniosek organizacji społeczno-zawodowych, a także w związku z rozszerzeniem katalogu czynności wykonywanych dotychczas przez tą Inspekcję, zostanie rozszerzony katalog zadań powierzonych lekarzom weterynarii wolnej praktyki w zakresie sprawowania nadzoru m.in. nad działalnością marginalną, lokalną i ograniczoną.

W przepisie dotyczącym wynagrodzeń za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczane dotychczas przez powiatowego lekarza weterynarii proponuje się, w związku z postulatami organizacji społeczno-zawodowych, określenie terminu płatności na nie dłuższy niż 30 dni od ostatniego dnia miesiąca, w którym zostały wykonane te czynności.

2.2.21. Siedziby wojewódzkich inspektoratów oraz nazwy, siedziby i terytorialny zakres działania powiatowych inspektoratów i granicznych inspektoratów określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, biorąc pod uwagę:

- 1) zasadniczy podział terytorialny państwa;
- 2) możliwości finansowe i organizacyjne Inspekcji;
- 3) potrzebę zapewnienia realizacji zadań Inspekcji na obszarze całego kraju oraz na jego granicach.

Zakres działania powiatowego inspektora będzie mógł obejmować kilka powiatów położonych na obszarze tego samego województwa.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze zarządzenia, organizację wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów i granicznych inspektoratów oraz laboratoriów Inspekcji.

Statuty wojewódzkim, powiatowym i granicznym inspektoratom będzie nadawał Główny Inspektor. Do statutów tych będą miały zastosowanie przepisy o finansach publicznych, w szczególności przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

2.2.22. Jeżeli bezpośrednio stosowane przepisy Unii Europejskiej dotyczące zakresu zadań Inspekcji nakładają obowiązek podjęcia określonych czynności lub wykonania określonych obowiązków przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, właściwą władzę albo właściwy organ, albo określają uprawnienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwej władzy, albo właściwego organu, to te czynności, obowiązki i uprawnienia będzie wykonywał powiatowy inspektor, chyba że obowiązujące przepisy ustanowią właściwość innego organu Inspekcji.

Jeżeli bezpośrednio stosowane przepisy Unii Europejskiej nakładają obowiązek podjęcia określonych czynności lub wykonania określonych obowiązków przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, właściwą władzę albo właściwy organ, albo określają uprawnienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwej władzy, albo właściwego organu w zakresie zadań Inspekcji dotyczących kontroli granicznej, to te czynności, obowiązki i uprawnienia będzie wykonywał graniczny inspektor, chyba że obowiązujące przepisy ustanowią właściwość innego organu Inspekcji.

Jeżeli z przepisów Unii Europejskiej, o których mowa w akapitach poprzedzających, wynika konieczność albo możliwość ustanowienia lub stwierdzenia indywidualnych obowiązków albo uprawnień adresatów tych przepisów, powiatowy inspektor albo graniczny inspektor, stosownie do swojej właściwości, będą wydawali w takich sprawach decyzje administracyjne.

2.2.23. W skład Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii będą wchodziły laboratoria urzędowe. Ponadto, niektóre badania urzędowe będą mogły być przeprowadzane przez laboratoria prowadzone przez podmioty prywatne, zatwierdzone do tego celu przez organy Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii. Wymienione laboratoria przeprowadzające badania urzędowe będą składały się na system laboratoriów urzędowych. W przepisach projektowanej ustawy uregulowane zostaną wszystkie kwestie związane z organizacją i funkcjonowaniem systemu laboratoriów urzędowych.

2.3. Rozdział 3 projektowanej ustawy „Zasady i tryb przeprowadzania kontroli”

W rozdziale tym zostaną zawarte przepisy dotyczące przeprowadzania kontroli przez Inspekcję Weterynaryjną, Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie zadań tej Inspekcji przejmowanych przez Państwową Inspekcję Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

2.3.1. Przy przeprowadzaniu kontroli w zakresie realizacji zadań Inspekcji, organy Inspekcji, upoważnieni przez nie pracownicy Inspekcji lub inne osoby fizyczne upoważnione przez te organy do przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą będą uprawnione do:

- 1) wstępu, w każdym czasie, na teren nieruchomości, do pomieszczeń, obiektów lub ich części;
- 2) kontroli instalacji, urządzeń lub środków transportu;
- 3) przeprowadzania niezbędnych badań i pobierania nieodpłatnie próbek do badań;
- 4) żądania pisemnych lub ustnych informacji w zakresie objętym przedmiotem kontroli;
- 5) żądania okazywania lub udostępniania dokumentów lub danych informatycznych w zakresie objętym przedmiotem kontroli;
- 6) sporządzenia niezbędnych kopii dokumentów lub danych informatycznych, potwierdzonych przez podmiot kontrolowany lub osobę upoważnioną;
- 7) podejmowania innych czynności zmierzających do ustalenia stanu prawnego lub faktycznego w zakresie objętym przedmiotem kontroli.

W przypadku konieczności stałego wykonywania czynności związanych z kontrolą podmioty kontrolowane będą obowiązane do nieodpłatnego:

- 1) udostępniania pomieszczeń biurowych, laboratoryjnych, socjalnych i magazynowych;
- 2) odpowiedniego zabezpieczenia i wyposażenia stanowisk pracy dla przeprowadzających kontrolę.

Czynności kontrolne będą przeprowadzane w sposób jak najmniej zakłócający funkcjonowanie podmiotu kontrolowanego.

2.3.2. Kontrola będzie przeprowadzana w obecności kierownika podmiotu kontrolowanego albo osoby przez niego upoważnionej na zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.).

Osoba wykonująca czynności kontrolne będzie obowiązana przy wykonywaniu czynności kontrolnych nosić na widocznym miejscu odznakę identyfikacyjną. Pracownicy Inspekcji podczas wykonywania kontroli granicznej będą obowiązani do noszenia odzieży ochronnej oraz noszenia na widocznym miejscu odznaki identyfikacyjnej.

2.3.3. Jeżeli przepisy odrębne nie będą stanowiły inaczej, z przeprowadzonej kontroli będzie sporządzany protokół kontroli zawierający w szczególności:

- 1) elementy wymagane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz Kodeksu postępowania administracyjnego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli, ze wskazaniem dni przerw w kontroli;
- 3) określenie przedmiotu kontroli;
- 4) wzmiankę o doręczeniu podmiotowi kontrolowanemu protokołu kontroli.

Protokół kontroli będzie sporządzany w co najmniej dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu kontroli przekazuje się podmiotowi kontrolowanemu za pokwitowaniem, drugi włącza się do akt kontroli.

2.3.4. Jeżeli będzie to niezbędne do przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą, będzie można dokonać zabezpieczenia dowodów na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu. Zabezpieczenia nie będzie stosowało się, jeżeli dowód stanowią artykuły rolno-spożywcze albo produkty pochodzenia zwierzęcego ulegające szybkim zmianom biochemicznym. Na postanowienie o zabezpieczeniu będzie przysługiwało zażalenie.

2.3.5. Organ Inspekcji będzie mógł wystąpić do właściwego miejscowo komendanta Policji z wnioskiem o pomoc, jeżeli będzie to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Na wniosek organu Inspekcji właściwy miejscowo komendant Policji będzie zapewniał pomoc przy przeprowadzeniu kontroli.

2.3.6. W przypadku kontroli podmiotów przeprowadzanych przez organy dotychczasowych Inspekcji, założono, że z dniem wejścia w życie ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, będą się one toczyć na podstawie przepisów tej ustawy, czym z kolei projektodawca dał wyraz woli uniknięcia sytuacji dualizmu prawnego (działania w określonej grupie przypadków przepisów uchylanych) i wprowadzenia jednocześnie i powszechnie jednolitych standardów w obszarze czynności związanych z kontrolą. Zgodnie z projektowanymi założeniami do ustawy zezwolenia na dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu wydane na podstawie dotychczasowych przepisów przez ministra właściwego do spraw rolnictwa zachowują ważność, co oznacza przyjęcie zasady trwałości wydanych decyzji i tym samym nabytych przez określone podmioty uprawnień. Analogiczne będzie w przypadku pozwoleń na wprowadzenie nawozów do obrotu.

2.4. Rozdział 4 projektowanej ustawy „Weterynaryjne świadectwa zdrowia oraz zaświadczenia o spełnianiu minimalnych standardów co do higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie”

Przepisy tego rozdziału zostaną przeniesione w całości z rozdziału 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.). Nie przewiduje się zmian dotychczas obowiązujących w tym zakresie przepisów.

W szczególności, w niniejszym rozdziale w projektowanej ustawie zostanie przewidziane upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia wykonawczego tożsamego pod względem podmiotowym i przedmiotowym z delegacją zawartą w art. 29 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

2.5. Rozdział 5 projektowanej ustawy „Opłaty”

2.5.1. Do niniejszego rozdziału projektowanej ustawy zostanie przeniesiona w całości treść przepisów z rozdziału 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Z zastrzeżeniem postanowień poniższych akapitów, nie przewiduje się zmiany treści wymienionych przepisów, a ewentualne zmiany brzmienia tych przepisów będą wprowadzane jedynie w celu ich dostosowania do zakresu przedmiotowego oraz systematyki projektowanej ustawy.

W przypadku czynności dotychczas wykonywanych przez Inspekcję Weterynaryjną, na wniosek organizacji społeczno-zawodowych, a także w związku z rozszerzeniem katalogu czynności wykonywanych dotychczas przez tą Inspekcję, rozszerzony zostanie katalog zadań powierzonych lekarzom weterynarii wolnej praktyki w zakresie sprawowania nadzoru m.in. nad działalnością marginalną, lokalną i ograniczoną. Za sprawowanie nadzoru w wymienionym zakresie od podmiotów nadzorowanych będą pobierane opłaty.

W przepisie dotyczącym opłat za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczane dotychczas przez powiatowego lekarza weterynarii proponuje się określenie terminu płatności na nie dłuższy niż 30 dni od ostatniego dnia miesiąca, w którym zostały wykonane te czynności.

2.5.2. W projekcie zostanie wprowadzony przepis odsyłający do przepisów odrębnych w zakresie opłat pobieranych przez Inspekcję na podstawie tych przepisów. Przepis ten będzie stanowił, że Inspekcja pobiera opłaty określone w przepisach odrębnych.

Opłaty będą pobierane m.in. na podstawie przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, przepisów o nasiennictwie oraz przepisów o ochronie roślin.

2.5.3. Niezależnie od opłat, o których mowa w ust. 2.5.1 i 2.5.2, wojewódzkie inspektoraty będą mogły pozyskiwać środki finansowe z tytułu sprzedaży usług zleconych, w szczególności w zakresie:

- 1) badań laboratoryjnych i innych czynności dotyczących oceny jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa zdrowotnego;
- 2) prowadzenia szkoleń i egzaminów.

Środki pochodzące z wykonywanych przez wojewódzkie inspektoraty usług, o których mowa powyżej, będą stanowiły dochody budżetu państwa.

2.6. Rozdział 6 projektowanej ustawy „Systemy wymiany informacji”

Do niniejszego rozdziału projektowanej ustawy zostanie przeniesiona w całości treść przepisów z rozdziału 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Nie przewiduje się zmian w treści tych przepisów w porównaniu do dotychczasowego stanu prawnego.

2.7. Rozdział 7 projektowanej ustawy „Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna”

Rozdział ten będzie zawierał przepisy dotyczące zadań i organizacji Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej. Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna w dotychczasowym stanie prawnym działa na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Treść dotychczasowych przepisów dotyczących zadań, organizacji i funkcjonowania Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej zostanie przeniesiona do projektowanej ustawy bez zmian. Nie przewiduje się żadnych zmian w organizacji i w funkcjonowaniu Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej oraz zmiany liczby osób zatrudnionych w tej Inspekcji.

Szef Służby Weterynaryjnej - Inspektor Weterynaryjny Wojska Polskiego będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej.

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, organizację oraz szczegółowe warunki i tryb wykonywania zadań przez Wojskową Inspekcję Weterynaryjną, uwzględniając rodzaj i charakter zadań, kompetencje i wymagania niezbędne do sprawowania nadzoru oraz możliwość skutecznego wykonywania tych zadań.

Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, określi formy współpracy organów Inspekcji z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną.

2.8. Rozdział 8 projektowanej ustawy „Przepisy karne”

Do niniejszego rozdziału projektowanej ustawy zostanie przeniesiona w całości treść przepisu karnego zawartego w rozdziale 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, z

uwzględnieniem koniecznego dostosowania do katalogu osób i jednostek organizacyjnych wykonujących zadania Inspekcji.

Kto udaremnia lub utrudnia działalność organów Inspekcji będzie podlegał karze pieniężnej w drodze decyzji administracyjnej, nakładanej przez organ Inspekcji.

Proponuje się, aby za uniemożliwienie kontroli kara pieniężna wynosiła do dwudziestokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, a za utrudnianie kontroli do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, z tym że minimalna kara nie może być niższa niż 500 zł.

3. Przepisy końcowe

Rozdział 8 projektowanej ustawy „Przepis końcowy”

W latach 2012 – 2021 limity wydatków budżetu państwa będące skutkiem finansowym ustawy wyniosą odpowiednio:

- 1) 2012 r. – 816.874.467 zł;
- 2) 2013 r. – 816.874.467 zł;
- 3) 2014 r. – 858.228.737 zł;
- 4) 2015 r. – 879.684.455 zł;
- 5) 2016 r. – 901.676.566 zł;
- 6) 2017 r. – 924.218.480 zł;
- 7) 2018 r. – 946.399.723 zł;
- 8) 2019 r. – 969.113.316 zł;
- 9) 2020 r. – 992.372.035 zł.
- 10) 2021 r. – 1.016.188.964 zł

W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa powyżej, zostaną zastosowane mechanizmy korygujące, polegające na:

- 1) racjonalizacji częstotliwości wykonywania zadań związanych z funkcjonowaniem Inspekcji;
 - 2) obniżeniu kosztów zewnętrznej obsługi Inspekcji;
- przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowia publicznego.

Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz wdrożenia mechanizmów korygujących będzie minister właściwy do spraw rolnictwa.

Ponadto planuje się, że Prezes Rady Ministrów będzie miał możliwość w drodze rozporządzenia:

- dokonania przeniesień dochodów i wydatków budżetowych, w tym na wynagrodzenia, oraz limitów zatrudnienia, przeznaczonych na funkcjonowanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii z budżetu właściwych wojewodów do części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa;
- dokonania przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych między rozdziałami budżetu państwa w zakresie dotyczącym Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- zwiększenia limitów zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia z przeznaczeniem dla Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

Ustawa wejdzie w życie w terminie określonym w odrębnej ustawie, to jest w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

VI. Regulacje, które zostaną zawarte w odrębnej ustawie, to jest w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

1. Wprowadzenie – sprawy ogólne.

Projekt ustawy będzie określał:

- 1) przepisy o wejściu w życie ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii,
- 2) zmiany w przepisach obowiązujących,
- 3) przepisy uchylające,
- 4) przepisy dostosowujące i przejściowe.

Przewiduje się zniesienie z dniem 1 stycznia 2012 r. następujących centralnych organów administracji rządowej: Głównego Lekarza Weterynarii, Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także wojewódzkich lekarzy weterynarii, powiatowych lekarzy weterynarii i granicznych lekarzy weterynarii, wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa oraz wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Ponadto, z dniem 1 stycznia 2012 r. zostaną zlikwidowane Główny Inspektorat Weterynarii, wojewódzkie inspektoraty weterynarii, powiatowe inspektoraty weterynarii oraz graniczne inspektoraty weterynarii, w tym graniczne posterunki kontroli, Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa, Główny Inspektorat

Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz wojewódzkie inspektoraty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i ich oddziały.

Oznacza to, że Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii powstaje jako jednostka nowa, a nie poprzez przekształcenie wyżej wymienionych jednostek. Te ulegną z mocy prawa likwidacji.

Konsolidacja Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych spowoduje konieczność uchylecia lub zmiany szeregu przepisów prawnych, a w szczególności dotyczących ustroju (organizacji, zadań, kompetencji i prawnych form działania) tych instytucji.

Przepisy niektórych ustaw z zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ulegną głębszej nowelizacji, w szczególności ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.). O ile w przypadku regulacji w zakresie spraw związanych z ochroną zdrowia zwierząt, zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt oraz z paszami, czyli obszaru szeroko rozumianej administracji weterynaryjnej, nie istnieje potrzeba ustanawiania przepisów dotyczących przesunięć zadań i kompetencji na powiatowych albo granicznych inspektorów bezpieczeństwa żywności i weterynarii (ograniczając się jedynie do stosownej zmiany nazewnictwa), to w przypadku regulacji dotyczących jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, regulacji poszczególnych rynków, na które rozciągają się kompetencje nadzorcze Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz regulacji prawnych z obszaru ochrony roślin należy zmienić nie tylko nazwę, ale również przypisać poszczególne zadania do organów usytuowanych na niższym szczeblu struktury organizacyjnej administracji w terenie. Poza utworzeniem nowej Inspekcji, najistotniejsze zmiany, stanowiące również zasadniczy sens reformowania struktur Inspekcji podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, polegają bowiem na przeniesieniu części zadań z zakresu ochrony roślin, nasiennictwa oraz kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na poziom struktur powiatowych (jak obecnie w obszarze weterynarii). W związku z tym zadania z zakresu między innymi kontroli fitosanitarnej roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w miejscach ich wytwarzania, składowania i przechowywania, a także środków transportu służących do ich przewożenia, wystawiania świadectw fitosanitarnych i zaświadczeń, kontroli nad zabiegami oczyszczania, odkażania i przerobu płodów rolnych, odkażania gleby, obiektów, przedmiotów i środków transportu oraz zachowania przerwy w uprawie w związku z nałożoną kwarantanną, prowadzenia ewidencji występowania organizmów kwarantannowych, pobierania prób gleby, podłoży, roślin, produktów roślinnych i przedmiotów do badań laboratoryjnych, wydawania paszportów roślin i etykiet urzędowych, przyjmowania i rozpatrywania wniosków o wpis do rejestru producentów, eksporterów, importerów oraz dystrybutorów roślin i produktów roślinnych, ewidencjonowania przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin poprzez wpisywanie ich

do rejestru działalności regulowanej oraz kontrolowanie tych przedsiębiorców, kontroli jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu, kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin, monitorowania zużycia środków ochrony roślin, kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, czynności z zakresu nadzoru nad rynkami owoców i warzyw, chmielu, wina i innymi, w tym wydawanie certyfikatów, przyjmowania zgłoszeń, prowadzenia rejestrów, itp. po utworzeniu Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii będą realizowane przez powiatowe inspektoraty albo w punktach kontroli granicznej.

Natomiast wojewódzki inspektor jako organ wyższego stopnia w stosunku do powiatowych inspektorów, poza nielicznymi, określonymi precyzyjnie w ustawach zadaniami i kompetencjami, będzie działał przede wszystkim jako organ odwoławczy w zakresie procedur administracyjnych i jako organ nadzorujący w zakresie prawidłowości realizacji zadań merytorycznych przez powiatowych inspektorów.

Niektóre dotychczasowe zadania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zostaną przekazane Agencji Rynku Rolnego. Do zadań tych należą:

- 1) certyfikacja chmielu i produktów chmielowych (kontrola jednolitości odmianowej plantacji chmielu, znakowanie opakowań chmielu i produktów chmielowych, pobieranie próbek chmielu do badań analitycznych, wydanie certyfikatu na chmiel lub produkt chmielowy, prowadzenie ewidencji plantacji chmielu, sprawowanie nadzoru nad zamkniętym obiegiem operacji przygotowania lub przetwarzania chmielu, kontrola spełnienia przez chmiel lub produkt chmielowy importowany z krajów trzecich, minimalnych wymagań jakościowych, zatwierdzanie ośrodków certyfikacji chmielu);
- 2) wykonywanie zadań w zakresie rolnictwa ekologicznego:
 - nadzór i kontrola nad upoważnionymi jednostkami certyfikującymi, w tym możliwość nakładania kar pieniężnych na jednostki certyfikujące;
 - przyjmowanie zgłoszeń producentów podejmujących działalność w rolnictwie ekologicznym, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie informacji o producentach w rolnictwie ekologicznym,
 - upoważnianie producentów do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich niewymienionych na liście KE,
 - wydawanie pozwoleń na zastosowanie odstępstw od warunków produkcji ekologicznej w przypadkach określonych w rozporządzeniu nr 889/2008, na wniosek o ich zastosowanie oraz odmowa wydania wyżej wymienionych pozwoleń lub ich cofnięcie,
 - nadzór nad produkcją ekologiczną w zakresie kontroli producentów ekologicznych
 - prowadzenie egzaminu na inspektora rolnictwa ekologicznego;
- 3) wykonywanie zadań w zakresie produktów regionalnych i tradycyjnych, do których należy:
 - nadzór nad jednostkami certyfikującymi upoważnionymi przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych do kontrolowania zgodności ze specyfikacją procesu produkcji,

- przeprowadzanie na wniosek producenta kontroli zgodności ze specyfikacją procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych, posiadających chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami,
 - nadzór nad rynkiem produktów rolnych i środków spożywczych, posiadających chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami;
- 4) realizacja zadań w zakresie systemów jakości żywności;
 - 5) przeprowadzanie kontroli *ex-post* (przeprowadzanie i nadzorowanie kontroli dotyczących płatności objętych systemem finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem zadań eksportowych oraz działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich), określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 485/2008 z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie kontroli przez państwa członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (Dz. U. UE L 143 z 3.6.2008, str. 1);
 - 6) wydawanie świadectw potwierdzających pochodzenie mięsa wołowego z dorosłych osobników męskich, uprawniające do otrzymania refundacji wywozowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej dotyczących warunków udzielania specjalnych refundacji wywozowych do niektórych rodzajów wołowiny bez kości oraz w przepisach Unii Europejskiej dotyczących przyznawania specjalnych refundacji eksportowych w sektorze wołowiny i cielęciny.

W centrali oraz w oddziałach terenowych Agencji Rynku Rolnego zostaną wyodrębnione komórki organizacyjne, podporządkowane bezpośrednio kierownikom wymienionych jednostek organizacyjnych Agencji, wykonujące zadania, o których mowa w pkt 5. Niezależność tych komórek organizacyjnych od komórek organizacyjnych Agencji wykonujących inne zadania podyktowana jest wymogami określonymi w przepisach wymienionego rozporządzenia Rady (WE) nr 485/2008.

Właściwy nadzór nad rolnictwem ekologicznym oraz nad produktami posiadającymi chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub będącymi gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami będzie wymagał również wprowadzenia obowiązku współpracy pomiędzy Agencją Rynku Rolnego a Państwową Inspekcją Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii oraz Inspekcją Handlową, na wzór obecnych obowiązków współpracy zawartych w art. 14-16 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975). Zakres tej współpracy będzie musiał również obejmować zadania obecnie znajdujące się w zakresie właściwości Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, które zostaną przeniesione do Państwowej

Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, np. nadzór nad rynkiem produktów rolnictwa ekologicznego w zakresie środków do produkcji.

2. Zmiany przepisów ustawowych dotyczących organizacji instytucji zajmujących się bezpieczeństwem żywności oraz organizacji Agencji Rynku Rolnego

Konsolidacja inspekcji zajmujących się bezpieczeństwem żywności wiązać się będzie z koniecznością uchylecia dotychczasowych przepisów dotyczących organizacji konsolidowanych instytucji. W związku z powyższym uchylona zostanie ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej oraz określone przepisy zawarte w:

- 1) rozdziale 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin;
- 2) rozdziale 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Powołanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, której terenowe organy będą zaliczone w skład niezespólonej administracji rządowej, będzie wymagało zmian w przepisach ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.).

Obowiązek wyodrębnienia w centrali oraz w oddziałach terenowych Agencji Rynku Rolnego komórek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 w akapicie ostatnim założeń, wykonujących zadania dotyczące kontroli płatności objętych systemem finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (kontrole ex-post), realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, zostanie określony w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.).

Dodatkowo, zmian będą wymagały niektóre szczegółowe regulacje zawarte w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505, z późn. zm.), dotyczące w szczególności nawiązania stosunku pracy z osobami sprawującymi określone funkcje w Inspekcji Weterynaryjnej. Niezbędna będzie również nowelizacja niektórych rozporządzeń wykonawczych wydanych na podstawie wymienionej ustawy, w tym:

- 1) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz. U. Nr 211, poz. 1630);
- 2) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie warunków i sposobu

- przeprowadzania ocen okresowych członków korpusu służby cywilnej (Dz. U. Nr 74, poz. 633);
- 3) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 60, poz. 493);
 - 4) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie wynagrodzenia członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, komisji dyscyplinarnych oraz rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców (Dz. U. Nr 60, poz. 492).

Nowelizacja będzie wymagana także w przypadku rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. z 2010 r. Nr 27, poz. 134).

3. Zmiany przepisów ustawowych dotyczących zadań, kompetencji i prawnych form działania inspekcji zajmujących się bezpieczeństwem żywności

W związku z projektowaną konsolidacją inspekcji zajmujących się bezpieczeństwem żywności oraz przekazaniem niektórych zadań Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych Agencji Rynku Rolnego dostosowania będą wymagały w szczególności przepisy zawarte w następujących ustawach:

- 1) z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.);
- 2) z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r., Nr 133, poz. 849, z późn. zm.);
- 3) z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.);
- 4) z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, z późn. zm.);
- 5) z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.);
- 6) z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.);
- 7) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281, z późn. zm.);
- 8) z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.);
- 9) z dnia 21 stycznia 2005 r. o doświadczeniach na zwierzętach (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późn. zm.);

- 10) z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.);
- 11) z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, z późn. zm.);
- 12) z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. 2004 r. Nr 16, poz. 145, z późn. zm.);
- 13) z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.);
- 14) z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033);
- 15) z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z późn. zm.);
- 16) z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz. U. Nr 208, poz. 1539, z późn. zm.);
- 17) z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70, z późn. zm.);
- 18) z dnia 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 34, poz. 292, z późn. zm.);
- 19) z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975);
- 20) z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68, z późn. zm.);
- 21) z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394);
- 22) z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. Nr 42, poz. 471, z późn. zm.);
- 23) z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. Nr 91, poz. 740, z późn. zm.);
- 24) z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233, z późn. zm.);
- 25) z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.);
- 26) z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051, z późn. zm.);
- 27) z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.).

Dostosowanie przepisów ustawy wymienionej w pkt 1 i 10 będzie polegało na zastąpieniu użytych w tych przepisach nazw dotychczasowych inspekcji i organów tych inspekcji odpowiednio nazwą nowotworzonej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii albo nazwą właściwego organu tej inspekcji. W szczególności zmianie ulegnie brzmienie art. 73 ust. 5 powołanej ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Użyte w tym przepisie wyrazy „Inspekcji Weterynaryjnej” zostaną zastąpione wyrazami: „Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii”. Po tej zmianie przepis ten będzie stanowił, że minister właściwy do spraw zdrowia, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz Minister Obrony Narodowej określą, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób współdziałania w zakresie sprawowania nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa żywności i żywienia, w tym zapewnienie organom Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej możliwości przeprowadzania audytów w zakładach zaopatrujących w żywność lub ubiegających się o takie zaopatrywanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz wojsk obcych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Inne zmiany legislacyjne

Proponowana konsolidacja Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych będzie wiązała się z przeniesieniem niektórych zadań związanych z zadaniami realizowanymi przez Inspekcję pomiędzy działami administracji rządowej, z działu rynku rolne do działu rolnictwo. W tym celu niezbędna będzie nowelizacja ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.). Przeniesienie zadań pomiędzy działami administracji rządowej nie będzie dotyczyło zadań Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, które zostaną przekazane, zgodnie z niniejszymi założeniami, Agencji Rynku Rolnego.

Zmiany legislacyjne obejmą również szereg aktów wykonawczych do ustaw wymienionych wyżej w ust. 3 w pkt 1-27.

Wymagane będzie również wydanie nowego rozporządzenia na podstawie art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, z późn. zm.).

W związku z konsolidacją inspekcji, dostosowania będzie wymagał art. 84a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.), dotyczący przeprowadzania kontroli u przedsiębiorcy.

5. Przepisy przejściowe i dostosowujące

Planuje się, że nowa Inspekcja zostanie utworzona z dniem 1 stycznia 2012 r.

Projekt ustawy ureguje kwestie stosunków pracowniczych pracowników zatrudnionych w likwidowanych jednostkach oraz przeniesienia składników majątkowych likwidowanych jednostek.

Zostaną również określone zasady na jakich ma się opierać uzyskanie statusu pracownika nowych jednostek oraz nabycie przez nie majątku.

Powołany zostanie Pełnomocnik do spraw Organizacji Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii. Pełnomocnikiem będzie sekretarz lub podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Obsługiwany byłby on przez komórki organizacyjne Ministerstwa. Celem działania Pełnomocnika jest zorganizowanie Inspekcji, w tym:

- 1) przygotowanie propozycji w zakresie rozmieszczenia organów Inspekcji i terytorialnego zakresu ich działania;
- 2) podejmowanie czynności związanych z przekazaniem jednostkom organizacyjnym Inspekcji nieruchomości oraz pozostałego mienia, które przeszło w trwałą zarząd lub zarząd tych jednostek;
- 3) uregulowanie stosunków pracy z pracownikami lub podejmowanie czynności związanych z zatrudnieniem pracowników Inspekcji;
- 4) podejmowanie innych czynności niezbędnych do rozpoczęcia działalności Inspekcji.

Instytucja Pełnomocnika, w założeniu projektodawcy, zostanie powołana w celu zapewnienia zorganizowania nowej Inspekcji z jednoczesnym zapewnieniem ciągłości realizacji zadań wynikających z zakresu działania dotychczasowych instytucji, które, jak wyżej wspomniano, mają ulec likwidacji. Zapewnienie tej płynności wydaje się konieczne ze względu na potrzebę uniknięcia chaosu organizacyjnego, który mógłby zaistnieć w przypadku likwidacji dotychczasowych i jednoczesnym powołaniu nowych jednostek, bez podjęcia uprzednich działań organizacyjnych w zakresie regulacji statusu pracowników oraz stosunków majątkowych. W zamiarze projektodawcy z chwilą likwidacji, z mocy prawa, wskazanych w projekcie ustawy jednostek, nowe instytucje powinny być przygotowane w sensie organizacyjnym, kadrowym oraz majątkowym do realizacji wyznaczonych przepisami zadań. W projekcie przyjęto bowiem, że z dniem wejścia w życie ustawy organy nowej Inspekcji (w zakresie spraw określonych w części VI w ust. 1 w akapicie ostatnim projektu założeń – Agencja Rynku Rolnego) przejmą prowadzenie wszelkich spraw prowadzonych przez właściwe organy Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. W ramach przejęcia prowadzenia spraw nastąpi przejęcie wszelkiej dokumentacji w formie papierowej lub w formie danych zapisanych na elektronicznych nośnikach informacji, prowadzonych rejestrów, wykazów,

wydruków, list, korespondencji, zbiorczych opracowań i materiałów informacyjnych lub szkoleniowych. Możliwość w miarę bezkolizyjnego przejścia zadań realizowanych w strukturze nowej jednostki musi być zatem poprzedzona sekwencją czynności organizacyjnych, logistycznych, a także prawnych, umożliwiających wykonywanie przez nią zadań z chwilą jej powołania. Takiemu rozwiązaniu służy również określona w projekcie ustawy koncepcja regulacji stosunków pracowniczych. Pracownicy dotychczasowych Inspekcji z dniem 1 stycznia 2012 r. w większości podejmą pracę w Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii. Pracownikom dotychczasowych Inspekcji Pełnomocnik będzie mógł zaproponować, w terminie do dnia 31 sierpnia 2011 r., nowe warunki pracy i płacy w ramach zatrudnienia od dnia 1 stycznia 2012 r. w nowoutworzonych jednostkach Inspekcji.

W terminie miesiąca od dnia otrzymania oświadczenia Pełnomocnika zawierającego propozycje nowych warunków pracy i płacy, wymienieni pracownicy składają Pełnomocnikowi oświadczenia o przyjęciu albo odmowie ich przyjęcia. Stosunek pracy z pracownikiem likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, wygaśnie w dniu 31 grudnia 2011 r., jeżeli:

- 1) do dnia 31 sierpnia 2011 r. Pełnomocnik nie proponuje na piśmie temu pracownikowi nowych warunków pracy i płacy w ramach zatrudnienia od dnia 1 stycznia 2012 r. w Głównym Inspektoracie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, wojewódzkim inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii, powiatowym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii lub w granicznym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii albo
- 2) pracownik nie przyjął proponowanych nowych warunków pracy lub płacy.

Należy również zwrócić uwagę, że zachowano równocześnie możliwość wcześniejszego rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem za wypowiedzeniem na zasadach ogólnych.

Szczególne rozwiązania, mające na celu ochronę trwałości stosunku pracy w służbie cywilnej, będą dotyczyły urzędników służby cywilnej.

Powyższe rozwiązanie ma realizować dwa zasadnicze cele. Po pierwsze, możliwość ukształtowania struktury zatrudnienia w nowych jednostkach poprzez propozycje nowych warunków pracy, np. co do zakresu zadań, miejsca jej wykonywania, itp. (ewentualnie możliwość niezłożenia propozycji w tym zakresie). Projektodawca zakłada przy tym, że w strukturze zatrudnienia w nowopowstałych jednostkach nastąpi przesunięcie w kierunku zwiększenia zatrudnienia na stanowiskach związanych z wykonywaniem merytorycznych zadań tych jednostek, kosztem zatrudnienia w dotychczasowych jednostkach na stanowiskach związanych z ich obsługą administracyjną i logistyczną. Jednocześnie proponowane rozwiązania mają na celu zapewnienie ochrony pracowników nie mniejszej niż rozwiązania określone w przepisach Kodeksu pracy, ze względu na zaproponowany w projekcie okres pomiędzy terminem ewentualnego niezłożenia

proponycji nowych warunków pracy i płacy albo odmowy ich przyjęcia, a ustaniem stosunku pracy z tego powodu.

W związku z proponowanym w niniejszych założeniach przejęciem części zadań Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, określonych w części VI w ust. 1 w akapicie ostatnim projektu założeń, przez Agencję Rynku Rolnego, część pracowników wymienionej Inspekcji stanie się, z mocy prawa, pracownikami Agencji Rynku Rolnego. Do pracowników tych będzie miał zastosowanie art. 23¹ Kodeksu pracy.

Przepisy przejściowe i dostosowujące mogłyby otrzymać brzmienie:

„Art. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie Głównego Inspektoratu Weterynarii, Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd Głównego Inspektoratu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 2) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie wojewódzkich inspektoratów weterynarii, wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa oraz wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd wojewódzkich inspektoratów bezpieczeństwa żywności i weterynarii, w części służącej wykonywaniu zadań wojewódzkich inspektorów bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 3) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie wojewódzkich inspektoratów weterynarii, wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa oraz wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd powiatowych inspektoratów bezpieczeństwa żywności i weterynarii, w części służącej wykonywaniu zadań powiatowych inspektorów bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 4) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie powiatowych inspektoratów weterynarii, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd powiatowych inspektoratów bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 5) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa oraz wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd granicznych inspektoratów bezpieczeństwa żywności i weterynarii, w części służącej wykonywaniu zadań granicznych inspektorów bezpieczeństwa żywności i

weterynarii w zakresie granicznej kontroli fitosanitarnej i granicznej kontroli jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych;

- 6) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie granicznych inspektoratów weterynarii, przechodzą z mocy prawa odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd granicznych inspektoratów bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 7) nieruchomości będące w trwałym zarządzie oraz pozostałe mienie, będące w zarządzie wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio w trwały zarząd lub w zarząd Agencji Rynku Rolnego, w części służącej wykonywaniu zadań Agencji Rynku Rolnego w zakresie określonym w art. (wskazanie przepisu, w którym określono zadania, o których mowa w części VI w ust. 1 w akapicie ostatnim projektu założeń);
- 8) wierzytelności i zobowiązania Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych stają się z mocy prawa wierzytelnościami i zobowiązaniami Inspekcji.

Art. 2. 1. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa, w drodze zarządzenia, powoła w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie tego artykułu, sekretarza stanu lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw rolnictwa na stanowisko Pełnomocnika do spraw Organizacji Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, określając zakres jego zadań oraz środki niezbędne do ich realizacji.

2. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Pełnomocnika zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rolnictwa.

3. Celem działania Pełnomocnika jest zorganizowanie Inspekcji, w tym:

- 1) przygotowanie propozycji w zakresie rozmieszczenia organów Inspekcji i terytorialnego zakresu ich działania;
- 2) podejmowanie czynności związanych z przekazaniem jednostkom organizacyjnym Inspekcji nieruchomości oraz pozostałego mienia, które przeszło w trwały zarząd lub zarząd tych jednostek;
- 3) uregulowanie stosunków pracy z pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, lub podejmowanie czynności związanych z zatrudnieniem pracowników Inspekcji;
- 4) podejmowanie innych czynności niezbędnych do rozpoczęcia działalności Inspekcji.

Art. 3. 1. Kierownicy likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, przekazują Pełnomocnikowi, w terminie do dnia 15 lipca 2011 r., imienne wykazy

zatrudnionych pracowników wraz z podaniem stanowisk pracy poszczególnych pracowników oraz wskazaniem, którzy z nich są urzędnikami służby cywilnej, według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r.

2. Stosunek pracy z pracownikiem likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, wygasa w dniu 31 grudnia 2011 r., jeżeli:

- 1) do dnia 31 sierpnia 2011 r. Pełnomocnik nie proponuje na piśmie temu pracownikowi nowych warunków pracy i płacy w ramach zatrudnienia od dnia 1 stycznia 2012 r. w Głównym Inspektoracie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, wojewódzkim inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii, powiatowym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii lub w granicznym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 2) pracownik nie przyjął proponowanych nowych warunków pracy lub płacy w terminie miesiąca od dnia otrzymania propozycji Pełnomocnika zawierającej te warunki.

3. Propozycja nowych warunków pracy, o której mowa w ust. 2 pkt 1, może obejmować nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania osób sprawujących w dniu złożenia propozycji funkcję kierownika likwidowanych głównych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, albo funkcję jego zastępcy, na stanowisko Głównego Inspektora Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii albo jego zastępcy. Osoba powołana na stanowisko Głównego Inspektora Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii albo jego zastępcy pełni tę funkcję do czasu powołania odpowiednio Głównego Inspektora Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii albo jego zastępcy wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, przeprowadzonego w trybie przepisów ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

4. Szef Służby Cywilnej w porozumieniu z Pełnomocnikiem wyznaczy jedną z osób zajmujących stanowisko dyrektora generalnego głównego inspektoratu inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, do zastępowania dyrektora generalnego Głównego Inspektoratu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii od dnia 1 stycznia 2012 r. do czasu obsadzenia tego stanowiska w trybie przepisów o służbie cywilnej.

5. W przypadku obsadzenia stanowiska dyrektora generalnego Głównego Inspektoratu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Szef Służby Cywilnej przenosi osobę wyznaczoną do jego zastępowania na podstawie ust. 4 na inne stanowisko urzędnicze w Głównym Inspektoracie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, zgodne z jej kwalifikacjami i przygotowaniem zawodowym, chyba że stanowisko to objęła ta sama osoba.

6. Pełnomocnik proponując nowe warunki pracy i płacy na podstawie ust. 2 pkt 1 może proponować osobom zajmującym stanowisko kierownika likwidowanych wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów lub granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, albo stanowisko jego zastępcy objęcie stanowiska odpowiednio:

- 1) wojewódzkiego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii albo jego zastępcy, albo

- 2) powiatowego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii albo jego zastępcy, albo
 - 3) granicznego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii albo jego zastępcy
- do czasu obsadzenia tego stanowiska w trybie przepisów o służbie cywilnej.

7. Informacje o naborze na stanowiska Głównego Inspektora Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii oraz jego zastępcy, wojewódzkiego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii oraz jego zastępcy, a także ogłoszenia o naborze na stanowiska powiatowego i granicznego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii oraz ich zastępców ogłasza się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

8. W przypadku obsadzenia stanowiska, o którym mowa w ust. 6 pkt 1-3, osobę dotychczas zajmującą to stanowisko przenosi się na inne stanowisko urzędnicze w tym samym urzędzie, zgodnie z jej kwalifikacjami i przygotowaniem zawodowym, chyba że stanowisko to objęła ta sama osoba. Przeniesienia tego dokonuje:

- 1) Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii – w przypadku wojewódzkiego i granicznego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii oraz ich zastępców;
- 2) wojewódzki inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii – w przypadku powiatowego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii oraz jego zastępcy.

9. Pełnomocnik jest obowiązany powiadomić na piśmie pracowników likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, o zmianach, jakie mają nastąpić w zakresie ich stosunków pracy, w tym o skutkach nieprzyjęcia nowych warunków pracy lub płacy.

10. Wcześniejsze rozwiązanie przez pracodawcę stosunku pracy z pracownikiem likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, może nastąpić za wypowiedzeniem.

11. W razie wygaśnięcia stosunków pracy, o którym mowa w ust. 2, albo wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 10, pracownikom likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, będą przysługiwały świadczenia przewidziane dla pracowników, z którymi stosunki pracy rozwiązuje pracodawca z przyczyn niedotyczących pracowników.

12. Do okresu pełnienia funkcji, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.), przez osoby powołane na stanowisko Głównego Inspektora Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii albo jego zastępcy na podstawie ust. 3, wlicza się okres nieprzerwanego pełnienia przez te osoby funkcji:

- 1) Głównego Lekarza Weterynarii albo jego zastępcy, albo
 - 2) Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa albo jego zastępcy, albo
 - 3) Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych albo jego zastępcy
- bezpośrednio przed tym powołaniem.

13. Przy ustalaniu uprawnień pracowniczych pracowników zatrudnionych w trybie niniejszej ustawy w Głównym Inspektoracie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, wojewódzkim inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii, powiatowym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii lub w granicznym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii, uzależnionych od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy, wlicza się okres zatrudnienia odpowiednio w głównych inspektoratach, wojewódzkich inspektoratach, powiatowych inspektoratach oraz granicznych inspektoratach inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3.

Art. 4. 1. Do zmiany albo ustania stosunku pracy pracowników likwidowanych głównych inspektoratów, wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów oraz granicznych inspektoratów inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3, będących urzędnikami służby cywilnej, stosuje się przepisy o służbie cywilnej, chyba że przepisy niniejszego artykułu stanowią inaczej.

2. Do dnia 31 sierpnia 2011 r. Pełnomocnik proponuje na piśmie pracownikom, o których mowa w ust. 1, nowe warunki pracy i płacy w ramach zatrudnienia od dnia 1 stycznia 2012 r. w Głównym Inspektoracie Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii, wojewódzkim inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii, powiatowym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii lub w granicznym inspektoracie bezpieczeństwa żywności i weterynarii. Przepisy art. 3 ust. 4-9 stosuje się.

3. Jeżeli pracownik, o którym mowa w ust. 1, nie przyjął proponowanych nowych warunków pracy lub płacy w terminie miesiąca od dnia otrzymania propozycji Pełnomocnika zawierającej te warunki, Szef Służby Cywilnej przenosi z dniem 1 stycznia 2012 r. takiego pracownika do innego urzędu w tej samej lub innej miejscowości oraz zobowiązuje dyrektora generalnego tego urzędu do wyznaczenia przeniesionemu urzędnikowi służby cywilnej stanowiska, uwzględniając jego kwalifikacje i przygotowanie zawodowe. Przepis ten stosuje się odpowiednio do pracownika, który otrzymał mianowanie po dniu 31 sierpnia 2011 r.

Art. 5. 1. Pełnomocnik powołuje, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie tego artykułu, członków oraz po jednym przewodniczącym dla Głównej Komisji Inwentaryzacyjnej oraz każdej wojewódzkiej komisji inwentaryzacyjnej, które ustalą i sporządzą wykazy mienia będącego w trwałym zarządzie i zarządzie odpowiednio głównych inspektoratów i wojewódzkich inspektoratów oraz pozostałych jednostek organizacyjnych likwidowanych inspekcji, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3,

2. Powołując komisje inwentaryzacyjne, o których mowa w ust. 1, Pełnomocnik określa szczegółowy zakres ich działania, sposób realizacji ich zadania i termin jego wykonania.

3. Komisje inwentaryzacyjne działają do czasu zakończenia realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1.

4. Pełnomocnik przekazuje:

- 1) wykazy nieruchomości będących w trwałym zarządzie jednostek, o których mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa;
- 2) wykazy mienia ruchomego będącego w zarządzie jednostek, o których mowa w ust. 1, właściwym organom Inspekcji po ich powołaniu.

5. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową:

- 1) Głównej Komisji Inwentaryzacyjnej zapewni, do dnia 31 grudnia 2011 r., Główny Inspektorat Weterynarii, a po tej dacie – Główny Inspektorat Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 2) wojewódzkich komisji inwentaryzacyjnych zapewnią, do dnia 31 grudnia 2011 r., wojewódzkie inspektoraty weterynarii, a po tej dacie – wojewódzkie inspektoraty bezpieczeństwa żywności i weterynarii.

6. Członkowie komisji inwentaryzacyjnych będą powoływani spośród pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych administracji rządowej. Praca w komisji stanowi wykonanie obowiązków służbowych wynikających ze stosunku pracy z jednostką, o której mowa w zdaniu poprzedzającym. Za wykonywanie pracy w komisji dodatkowe wynagrodzenie nie przysługuje.

7. Jednostka organizacyjna zatrudniająca członka komisji, o której mowa w ust. 6, jest obowiązana do zwolnienia go z wykonywania obowiązków służbowych, które nie pozwalają na właściwe wykonywanie obowiązków członka komisji. W przypadkach spornych dotyczących takiego zwolnienia rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze decyzji, wydanych w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, stwierdza, na podstawie wykazów, o których mowa w art. 5 ust. 1, przejęcie odpowiednio przez poszczególne jednostki organizacyjne Inspekcji oraz Agencji Rynku Rolnego trwałego zarządu nieruchomości.

2. Ostateczna decyzja w sprawie, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej.

3. Przejęcie pozostałego mienia odpowiednio przez jednostki organizacyjne Inspekcji oraz Agencję Rynku Rolnego następuje na podstawie wykazu mienia sporządzonego przez komisje inwentaryzacyjne, o których mowa w art. 5 ust. 1.

Art. 7. 1. Nadzór nad działalnością Pełnomocnika sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa.

2. Prezes Rady Ministrów odwołuje Pełnomocnika po wykonaniu przez niego zadań określonych w ustawie.

Art. 8. Postępowania niezakończone decyzją ostateczną, prowadzone przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, z dniem wejścia w życie ustawy, prowadzą organy Inspekcji albo Agencji Rynku Rolnego, stosownie do swojej właściwości.

Art. 9. Szczegółowe metodyki dotyczące produkcji roślin, z zachowaniem integrowanej ochrony roślin, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zachowują ważność do czasu zatwierdzenia metodyk w tym zakresie przez Głównego Inspektora.

Art. 10. 1. Określone w odrębnych ustawach, innych niż wymienione w art. (wskazanie artykułów zawierających nowelizacje ustaw wymienionych w części VI w ust. 3 w pkt 2 – 4, 6 – 7, 14, 17 – 20 niniejszych założeń) zadania, uprawnienia i obowiązki:

- 1) Głównego Lekarza Weterynarii, Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych przejmuje Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 2) wojewódzkiego lekarza weterynarii, wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych przejmuje wojewódzki inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 3) powiatowego lekarza weterynarii przejmuje powiatowy inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 4) granicznego lekarza weterynarii przejmuje graniczny inspektor bezpieczeństwa żywności i weterynarii.

2. Ilekroć w obowiązujących ustawach, innych niż wymienione w art. (wskazanie artykułów zawierających nowelizacje ustaw wymienionych w części VI w ust. 3 w pkt 2 – 4, 6 – 7, 14, 17 – 20 niniejszych założeń) jest mowa o:

- 1) Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych – rozumie się przez to Państwową Inspekcję Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 2) organach Inspekcji Weterynaryjnej, organach Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, organach Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych – rozumie się przez to organy Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 3) Głównym Lekarzem Weterynarii, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych – rozumie się przez to Głównego Inspektora Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii;
- 4) wojewódzkim lekarzem weterynarii, wojewódzkim inspektorem ochrony roślin i nasiennictwa, wojewódzkim inspektorem jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych – rozumie się przez to wojewódzkiego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii;

- 5) powiatowym lekarzu weterynarii – rozumie się przez to powiatowego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii;
- 6) granicznym lekarzu weterynarii – rozumie się przez to granicznego inspektora bezpieczeństwa żywności i weterynarii.”.

W związku z proponowanym w niniejszych założeniach przejęciem części zadań Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przez Agencję Rynku Rolnego, w przepisach przejściowych wprowadzony zostanie przepis, zgodnie z którym regulacje zawarte w proponowanym powyżej art. 3 przepisów przejściowych i dostosowujących nie będą miały zastosowania do pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, do których zadań należą w przeważającym stopniu sprawy przekazane do właściwości Agencji Rynku Rolnego, określone w części VI w ust. 1 w akapicie ostatnim projektu założeń. Wymienieni pracownicy Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych staną się z mocy prawa, z dniem 1 stycznia 2012 r., pracownikami odpowiednich jednostek organizacyjnych Agencji Rynku Rolnego. Do pracowników tych będzie miał zastosowanie art. 23¹ Kodeksu pracy. Natomiast do zmiany albo ustania stosunku pracy pracowników będących urzędnikami służby cywilnej będą miały zastosowanie przepisy o służbie cywilnej, chyba że przepisy niniejszej ustawy będą stanowiły inaczej. Szef Służby Cywilnej przeniesie takiego pracownika z dniem 1 stycznia 2012 r. do innego urzędu w tej samej lub innej miejscowości oraz zobowiąże dyrektora generalnego tego urzędu do wyznaczenia przeniesionemu urzędnikowi służby cywilnej stanowiska, uwzględniając jego kwalifikacje i przygotowanie zawodowe.

Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przekaze Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, do dnia 31 października 2011 r., wykaz pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, do których zadań należą w przeważającym stopniu sprawy przekazane do właściwości Agencji Rynku Rolnego, za wyjątkiem pracowników będących urzędnikami służby cywilnej, według stanu na dzień 1 października 2011 r. Natomiast wykaz pracowników będących urzędnikami służby cywilnej Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przekaze Szefowi Służby Cywilnej i Pełnomocnikowi. Jednocześnie w wykazach, o których mowa w art. 3 ust. 1, przekazywanych Pełnomocnikowi przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczej oraz przez wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczej nie zostaną ujęci pracownicy, do których zadań należą w przeważającym stopniu sprawy przekazane do właściwości Agencji Rynku Rolnego, za wyjątkiem pracowników będących urzędnikami służby cywilnej.

Przedmiotowy projekt założeń do ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii został ujęty w Programie Prac Rządu na 2011 r., z terminem rozpatrzenia przez Radę Ministrów wyznaczonym na marzec 2011 r.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt prawny

Projektowana konsolidacja będzie miała wpływ na przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie produkcji i obrotu artykułami rolno-spożywczymi. Nowe regulacje powinny obniżyć obciążenia administracyjne funkcjonowania producentów rolnych i producentów żywności. Konsolidacja inspekcji spowoduje, że będzie możliwe jednoczesne przeprowadzanie niektórych kontroli u rolników i przedsiębiorców, co zmniejszy liczbę wizyt kontrolerów u podmiotów nadzorowanych. Zmniejszenie liczby tych wizyt złagodzi utrudnienia w prowadzeniu działalności bezpośrednio związane z przeprowadzaniem kontroli. Trudno jednak obliczyć wymierne korzyści z tym związane. Zależą one bowiem od wielu czynników – takich jak na przykład organizacja pracy podmiotu czy realizowane procesy technologiczne – w tym od czynników niezależnych zarówno od organów administracji, jak i od samego podmiotu prowadzącego działalność, takich jak na przykład aktualna sytuacja na rynku, którego uczestnikiem jest dany podmiot.

Projektowana ustawa będzie przede wszystkim oddziaływać na organy i pracowników Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych oraz podmioty kontrolowane przez poszczególne Inspekcje, a także Agencję Rynku Rolnego, która przejmie część zadań dotychczasowej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych dotyczących kontroli płatności objętych systemem finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, (kontrole ex-post) realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem zadań eksportowych oraz działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich, przeprowadzane w ramach rozporządzenia 485/2008.

Konsolidacja jednostek Inspekcyjnych daje możliwość istotnej poprawy struktury zatrudnienia, w której obecnie, ze względu na rozproszenie jednostek organizacyjnych, dużą pozycję w ogólnej liczbie personelu stanowią osoby zatrudnione na stanowiskach obsługowych i pomocniczych.

Biorąc pod uwagę dotychczasową i planowaną organizację Inspekcji, przyjęto następujący model średniego zatrudnienia w jednostce centralnej i jednostkach terenowych:

Jednostka	Kierownik	Zastępcy	Pracownicy merytoryczni	Pracownicy obsługi	Razem
Główny Inspektorat	1	5	180	25	211
Wojewódzki Inspektorat	1	4	65	9	79
Powiatowy Inspektorat	1	3	15	3	22
Graniczny Inspektorat	1	3	15	3	22

Dominującą pozycję w strukturze zatrudnienia nowej Inspekcji stanowić będą pracownicy jednostek terenowych (wojewódzkich, powiatowych oraz granicznych inspektoratów), bezpośrednio związani z wykonywaniem czynności kontrolnych.

Włączenie do scentralizowanej pionowej struktury Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii wojewódzkich inspektoratów, działających dotychczas w ramach administracji zespolonej w województwie, skutkuje zmianą w zakresie zadań wojewody.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego, natomiast w zakresie zmian związanych z kontrolą jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych będzie miała wpływ na dochody i wydatki budżetu państwa. Związane jest to z rozszerzeniem dotychczasowej struktury Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, które opierały działalność na wojewódzkich strukturach, a w projektowanej strukturze inspektorzy znający specyfikę tej kontroli zostaną zatrudnieni również na poziomie powiatów oraz w granicznych inspektoratach nowej Inspekcji. Ponadto część zadań dotychczasowej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych zostanie przekazana Agencji Rynku Rolnego. Wpływy do budżetu będą związane z uszczelnieniem kontroli, a co za tym idzie większym oddziaływaniem na producentów niespełniających wymagań w zakresie objętym nadzorem Inspekcji. Jednocześnie lepsza organizacja pracy pozwoli na ograniczenie wydatków budżetowych poprzez dokonanie szeregu oszczędności m.in. w zakresie ograniczenia kosztów dojazdów i diet, a także pełniejsze wykorzystanie bazy laboratoryjnej oraz zasobów kadrowych i majątkowych. Połączona baza laboratoryjna pokryje zapotrzebowanie analityczne wynikające z kontroli planowych i doraźnych oraz z obowiązujących aktów prawnych.

Biorąc pod uwagę konieczność częstych zmian sprzętu laboratoryjnego oraz odczynników, a także systematyczny udział w badaniach biegłości, który będzie umożliwiał wykonywanie badań urzędowych metodami, uznawanymi na poziomie UE, a także odpowiednie zarządzanie finansami niezbędnymi do realizacji zadań laboratoriów urzędowych należy zmierzać do wprowadzenia systemu wyspecjalizowania się laboratoriów w określonych kierunkach przy zachowaniu najbardziej optymalnych rozwiązań podziału terytorialnego. Działania te w konsekwencji skutkować będą racjonalnym wykorzystaniem posiadanych laboratoriów, a nie ich likwidacją. System ten w konsekwencji powinien przynieść oszczędności finansowe z tytułu organizacji wspólnych zakupów odczynników i sprzętu niezbędnego do realizacji badań laboratoryjnych.

Jednocześnie, konsolidacja bazy laboratoryjnej spowoduje lepsze wykorzystanie specjalistycznego sprzętu i kadry analitycznej. Nastąpi przesunięcie środków przeznaczonych na kontrolę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z części budżetu, której dysponentem jest

wojewoda do części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa. Racjonalizacja kosztów, organizacji pracy, wykorzystania personelu i bazy laboratoryjnej, pozwoli perspektywicznie na ograniczenie wydatków budżetowych.

Odpowiednie wynagrodzenie, stosowne do kwalifikacji i doświadczenia zawodowego umożliwi zatrzymanie doświadczonych inspektorów w ich dotychczasowych miejscach pracy, co jest z kolei warunkiem prawidłowego funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności.

Wzrost wynagrodzeń pracowników Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa, środki przeznaczone na wynagrodzenia dla pracowników nie ulegną bowiem zwiększeniu. Środki na wzrost wynagrodzeń pracowników nowopowstałej Inspekcji, w pierwszym roku jej działalności, będą pochodziły wyłącznie ze środków zaoszczędzonych z tytułu zmniejszenia zatrudnienia na etapie tworzenia tej Inspekcji.

Ponadto należy zaznaczyć, że przejęcie części zadań IJHARS przez ARR będzie skutkowało wzrostem potrzeb finansowych ARR związanych ze zwiększeniem ilości zadań i pracowników oraz wzrostem ilości pracy w zakresie procesów wspomagających (finanse, kadry, obsługa prawna). Szacunkowy koszt przekazania zadań wyniesie ogółem 12.316.300 zł.

Przewiduje się, że w pierwszym roku funkcjonowania nowej Inspekcji wpływy do budżetu państwa nie ulegną wzrostowi.

Zatrudnienie

W proponowanych do objęcia zmianą jednostkach zatrudnionych jest łącznie 8 511 osób (Rb-70, stan na koniec IV kwartału 2010 r.). Procentowy udział zatrudnionych osób w poszczególnych inspekcjach przedstawia poniższa tabela. Ponadto zadania urzędowe na zasadzie wyznaczeń realizowanych przez powiatowych lekarzy weterynarii pełni ok. 6500 prywatnych lekarzy weterynarii. Przez pracowników obsługowych należy rozumieć w tym kontekście: kadry, księgowość, obsługę prawną, obsługę informatyczną, kierowców, sprzątaczkę, konserwatorów, portierów, dozorców, palaczy, sekretarki. Kryterium podziału na zadania merytoryczne i obsługowe jest zatem to, czy dany pracownik wykonuje zadania administracji rządowej, wynikające z ustaw i aktów wykonawczych do ustaw, czy też jego pracą są działania pozwalające innym pracownikom na wykonywanie tych działań.

LP.	ORGAN	LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH M.IN. PRZY URZĘDOWEJ KONTROLI ŻYWNOSTCI			
		ogółem	odsetek osób zatrudnionych w nadzorze	odsetek osób zatrudnionych w laboratorium	odsetek pozostałych pracowników
1.	IW	5 704	66,8 %	17,9 %	15,3 %
2.	PIORIN	2 187	69,4 %	12,2 %	18,4 %
3.	IJHARS	620	64,9 %	16,5 %	18,6 %

W odniesieniu do kwestii oszczędności finansowych, proponowana struktura organizacyjna przyniosłaby zmniejszenie zatrudnienia:

- w obszarze obsługi – o ok. 100 etatów, co spowoduje oszczędności w kwocie ok. 3.300.000 zł rocznie;

- w obszarze działalności zaplecza laboratoryjnego – o 90 etatów, co przyniesie oszczędności w kwocie 3.000.000 zł i w wydatkach materiałowych w kwocie o ok. 1.000.000 zł rocznie.

Zatem łączna szacowana kwota oszczędności z działalności w nowej strukturze wyniosłaby ok. 7.300.000 zł rocznie.

Osobom, które zostaną zwolnione w ramach redukcji etatów, należy wypłacić odszkodowania z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie leżących po stronie pracowników.

Średnia płaca w omawianych jednostkach wynosi 2 856 zł. Wysokość odszkodowania wynosi równowartość trzymiesięcznego wynagrodzenia, więc należy zabezpieczyć kwotę ok. 1 700 000 zł.

Przekazanie części kompetencji Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do Agencji Rynku Rolnego

Nastąpi przekazanie części obecnych kompetencji Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do Agencji Rynku Rolnego.

Do zadań takich należy:

- **certyfikacja chmielu i produktów chmielowych** (kontrola jednolitości odmianowej plantacji chmielu, znakowanie opakowań chmielu i produktów chmielowych, pobieranie próbek chmielu do badań analitycznych, wydanie certyfikatu na chmiel lub produkt chmielowy, prowadzenie ewidencji plantacji chmielu, sprawowanie nadzoru nad zamkniętym obiegiem operacji przygotowania lub przetwarzania chmielu, kontrola spełnienia przez chmiel lub produkt chmielowy importowany z krajów trzecich, minimalnych wymagań jakościowych, zatwierdzanie ośrodków certyfikacji chmielu),

Szacunkowe koszty przekazania do ARR etatów wraz z wynagrodzeniami:

- 1 etat z GIJHARS w kwocie 48 000 PLN, oraz na bieżącą działalność – 40 000 PLN.
- 5 etatów z WIJHARS w kwocie 165 300.

- wykonywanie zadań w zakresie **rolnictwa ekologicznego**:
 - nadzór i kontrola nad upoważnionymi jednostkami certyfikującymi, w tym możliwość nakładania kar pieniężnych na jednostki certyfikujące;

- przyjmowanie zgłoszeń producentów podejmujących działalność w rolnictwie ekologicznym, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie informacji o producentach w rolnictwie ekologicznym,
 - upoważnianie producentów do przywozu produktów rolnictwa ekologicznego z państw trzecich niewymienionych na liście KE,
 - wydawanie pozwoleń na zastosowanie odstępstw od warunków produkcji ekologicznej w przypadkach określonych w rozporządzeniu nr 889/2008, na wniosek o ich zastosowanie oraz odmowa wydania w/w pozwoleń lub ich cofnięcie,
 - nadzór nad produkcją ekologiczną w zakresie kontroli producentów ekologicznych
 - prowadzenie egzaminu na inspektora rolnictwa ekologicznego;
- wykonywanie zadań w zakresie **produktów regionalnych i tradycyjnych**, do których należy:
 - nadzór nad jednostkami certyfikującymi upoważnionymi przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych do kontrolowania zgodności ze specyfikacją procesu produkcji,
 - przeprowadzanie na wniosek producenta kontroli zgodności ze specyfikacją procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych, posiadających chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami,
 - nadzór nad rynkiem produktów rolnych i środków spożywczych, posiadających chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami;

Szacunkowe koszty przekazania do ARR etatów wraz z wynagrodzeniami:

- 11 etatów z GIJHARS w kwocie 625 000 PLN, oraz na bieżącą działalność – 415 000 PLN
- 32 etaty z WIJHARS w kwocie 1 110 000 PLN.

- realizacja zadań w zakresie systemów jakości żywności

Szacunkowe koszty przekazania do ARR etatów wraz z wynagrodzeniem:

- 1 etat z GIJHARS w kwocie 4 000 PLN, oraz na bieżącą działalność – 40 000 PLN.

- przeprowadzanie **kontroli ex-post** (przeprowadzanie i nadzorowanie kontroli dotyczących płatności objętych systemem finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem zadań eksportowych oraz działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich), określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 485/2008 z dnia 26 maja 2008 r.

w sprawie kontroli przez państwa członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (Dz. U. UE L 143 z 3.6.2008, str. 1),

Szacunkowe koszty przekazania do ARR etatów wraz z wynagrodzeniami:

- 5 etatów z GIJHARS w kwocie 319 000 PLN, oraz na bieżącą działalność – 158 000 PLN

- 51 etatów z WIJHARS w kwocie 1 800 000 PLN.

- wydawanie świadectw potwierdzających pochodzenie mięsa wołowego z dorosłych osobników męskich, uprawniające do otrzymania refundacji wywozowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej dotyczących warunków udzielania specjalnych refundacji wywozowych do niektórych rodzajów wołowiny bez kości oraz w przepisach Unii Europejskiej dotyczących przyznawania specjalnych refundacji eksportowych w sektorze wołowiny i cielęciny,

Należy jednocześnie zaznaczyć, że kontrole płatności objętych systemem finansowania z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, (kontrole ex-post) realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem zadań eksportowych oraz działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich, przeprowadzane w ramach rozporządzenia 485/2008, mogłyby zostać przekazane do kompetencji ARR jedynie w przypadku wyraźnego wyodrębnienia komórki za nie odpowiedzialnej w ramach struktur ARR. Niezależność taka podyktowana jest wymogami w/w rozporządzenia.

W związku z przekazaniem dodatkowych zadań Agencji Rynku Rolnego nie przewiduje się potrzeby udzielenia dodatkowych akredytacji tej Agencji jako agencji płatniczej. Zadania agencji płatniczej polegającej na uruchamianiu środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji podlegają cyklicznie audytowi Ministerstwa Finansów. W związku z powyższym, obszar zadań przejęty przez Agencję Rynku Rolnego z Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych powinien być uwzględniony w planie najbliższego audytu.

Z uwagi na fakt, że część zadań IJHARS przewidzianych do przekazania ARR wymaga prowadzenia badań laboratoryjnych, (kontrola produktów regionalnych, nadzór nad produktami rolnictwa ekologicznego, systemy jakości), przewiduje się przekazanie Agencji dwóch-trzech laboratoriów podległych obecnie IJHARS. Przy wyborze laboratoriów przekazywanych do ARR należy kierować się ich profilem badawczym związanym z charakterem przekazywanych zadań. Z tego punktu widzenia powinny to być laboratoria zlokalizowane w Poznaniu, Lublinie i Kielcach. Należy przy tym zauważyć, że baza laboratoryjna Inspekcji BŻiW będzie w zupełności wystarczająca do realizacji zadań nowej instytucji z uwagi na fakt posiadania w strukturze zarówno IW., jak i PIORIN własnych laboratoriów. Może wystąpić wręcz potrzeba likwidacji części z nich z uwagi na

występowanie w danej miejscowości kilku laboratoriów należących do łączonych inspekcji. (Bydgoszcz, Rzeszów, Białystok, Gdańsk, Szczecin).

Szacunkowe koszty przekazania do ARR etatów wraz z wynagrodzeniami:

- 5 etatów z GIJHARS w kwocie 319 000 PLN, oraz na bieżącą działalność – 158 000 PLN
- oraz etaty z laboratoriów wraz z kosztami związanymi z funkcjonowaniem laboratoriów, które ewentualnie znalazłyby się w strukturach ARR:
 1. Laboratorium w Poznaniu:
 - a) wynagrodzenia pracowników – 1 250 000 PLN
 - b) bieżące wydatki – 605 000 PLN
 2. Laboratorium w Lublinie:
 - a) wynagrodzenia pracowników – 390 000 PLN
 - b) bieżące wydatki – 335 000 PLN
 3. Laboratorium w Kielcach:
 - a) wynagrodzenia pracowników – 630 000 PLN
 - b) bieżące wydatki – 385 000 PLN.

Pozostałe zadania ustawowe Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych znajdują się w zakresie kompetencji ustawowych Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii. Argumentem przemawiającym za przekazaniem części zadań realizowanych obecnie przez IJHARS do ARR po powstaniu PIBŻiW jest potrzeba skoncentrowania nowej instytucji na działaniach mających charakter ściśle związany z urzędową kontrolą żywności.

Lp.	Nazwa	GIJHARS	WIJHARS	Laboratoria	Razem
1.	Liczba etatów	23	88	55	166
2.	Wynagrodzenia pracowników	1 315 000 zł	3 075 300 zł	2 270 000 zł	6 660 300 zł
3.	Bieżące wydatki	811 000 zł	3 520 000 zł	1 325 000 zł	5 656 000 zł
Razem (poz. 2+ 3):		2 126 000 zł	6 595 300 zł	3 595 000 zł	12 316 300zł

Redukcja kosztów kontroli

Liczba przeprowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontroli w gospodarstwach rolnych, magazynach płodów rolnych, w strefach ochronnych źródeł i ujęć wody, na terenach uzdrowisk i otulin parków narodowych i rezerwatów oraz w miejscach gdzie stosowanie środków ochrony roślin jest ograniczone lub zabronione wynosiła:

- zdrowotności roślin- 110.636

- obsługi eksportu – 56.904
- granicznej kontroli fitosanitarnej – 14.424
- prawidłowości przechowywania i stosowania środków ochrony roślin oraz sprzętu do ich stosowania – 19.553.

Koszt jednej kontroli (jedna osoba) wynosi średnio:

- z zakresu zdrowotności roślin - 190 zł
- z zakresu obsługi eksportu – 247 zł
- z zakresu stosowania środków ochrony roślin.
 - w gospodarstwach konwencjonalnych – 162 zł
 - w gospodarstwach stosujących Integrowaną Produkcję – 449 zł

Pełen koszt jednej kontroli IJHARS, zgodnie z budżetem, wynosi – 670 zł

Inspekcja Weterynaryjna w roku 2008 nadzorowała 222 179 podmiotów sektora spożywczego, w tym wykonano ogółem 45 339 kontroli podmiotów sektora spożywczego w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności. Ilość kontroli w gospodarstwach w 2009 roku w ramach cross-compliance wynosiła ok. 42 tys.

Pełen koszt jednej kontroli Inspekcji Weterynaryjnej w zakładzie produkującym żywność pochodzenia zwierzęcego wynosi ok. – 300 zł, zaś w gospodarstwach rolnych w ramach cross-compliance ok. – 70 zł.

Możliwość zmniejszenia częstotliwości i liczby kontroli.

W ramach kontroli w gospodarstwie jest możliwe połączenie takich czynności, jak: kontrola fitosanitarna, kontrola przechowywania środków ochrony roślin, sprzętu do ich stosowania, uwarunkowań higieniczno-sanitarnych, zagadnień związanych z identyfikowalnością produktów (tzw. traceability) i ew. nawożeniem.

Liczbę wizyt w gospodarstwie rolnym można zmniejszyć o ok. 25-50 proc. w porównaniu do tego gdyby przeprowadzałyby je ww. inspekcje osobno, równocześnie rozszerzając zakres kontroli o elementy z zakresu bezpieczeństwa żywności, co stwarzałoby m.in. możliwość zakazu wprowadzania do obrotu roślin i produktów roślinnych niespełniających wymagań (np. w zakresie przekroczenia poziomu pozostałości środków ochrony roślin, azotanów i azotynów, metali ciężkich, toksyn).

Liczba wizyt u podmiotów prowadzących obrót środkami do produkcji rolnej (środki ochrony roślin, nawozy, pasze, materiał siewny, itp. także uległby zmniejszeniu, albowiem obecnie kontrole te przeprowadzają różne Inspekcje w różnych terminach, podczas gdy na ogół podmioty te oferują do sprzedaży cały asortyment środków produkcji, których obrót powinien być kontrolowany.

Niemniej jednak ostateczna liczba i częstotliwość przeprowadzanych kontroli będzie ustalana na podstawie analizy ryzyka.

Trudno precyzyjnie określić oszczędności dla budżetu państwa związane z jednoczesnym przeprowadzaniem niektórych kontroli u tych podmiotów.

Redukcja kosztów związanych z badaniami laboratoryjnymi

Struktura organizacyjna diagnostyki w PIORiN przedstawia się następująco:

- Centralne Laboratorium – ogólny nadzór w szczególności nad diagnostyką, pełnienie funkcji laboratorium referencyjnego, wykonywanie szczególnie trudnych analiz, szkolenia. Laboratorium wchodzi w skład Głównego Inspektoratu, co oznacza, że nie posiada ono żadnych funkcji zarządczych.
- Laboratoria wojewódzkie – 16, wykonywanie analiz materiałów z obszaru swoich województw
- pracownice laboratoryjne – w każdym oddziale i delegaturze – 266.

Centralna struktura organizacyjna umożliwiłaby redukcję liczby laboratoriów wojewódzkich laboratoriów regionalnych i większą ich specjalizację oraz oszczędności z tytułu zatrudnienia personelu pomocniczego, zakupu urządzeń i odczynników i akredytacji. o ok. 3 mln zł. Przy realizacji przez laboratoria zakupów sprzętu i odczynników możliwe będzie organizowanie wspólnych przetargów, co w założeniu przyczyni się do obniżenia wydatków budżetowych.

Obecnie w skład bazy laboratoryjnej IJHARS wchodzi 8 laboratoriów. W obszarze wydatków związanych z utrzymaniem laboratoriów można by uzyskać oszczędności w kwocie 136.000 zł.

Z uwagi na fakt, że część zadań IJHARS zostanie przekazana Agencji Rynku Rolnego wymaga prowadzenia badań laboratoryjnych, (kontrola produktów regionalnych, nadzór nad produktami rolnictwa ekologicznego, systemy jakości), przewiduje się przekazanie Agencji dwóch - trzech laboratoriów podległych obecnie IJHARS. Przy wyborze laboratoriów przekazywanych do ARR zostanie wzięty pod uwagę ich profil badawczy związany z charakterem przekazywanych zadań. Z tego punktu widzenia powinny to być laboratoria zlokalizowane w Poznaniu, Lublinie i Kielcach. Należy przy tym zauważyć, że baza laboratoryjna Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii będzie w zupełności wystarczająca do realizacji zadań nowej instytucji z uwagi na fakt posiadania w strukturze zarówno Inspekcji Weterynaryjnej, jak i PIORIN własnych laboratoriów.

Ponadto przejęcie części zadań IJHARS przez ARR będzie wymagało podjęcia działań mających na celu przeniesienie akredytacji laboratoriów, zgodnie z wytycznymi ogłoszonymi w Komunikacie Polskiego Centrum Akredytacji z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie warunków

przeniesienia akredytacji na Nowy podmiot powstający w wyniku łączenia podmiotów akredytowanych. Spowoduje to dodatkowe koszty dla budżetu państwa.

Struktura organizacyjna badań laboratoryjnych Inspekcji Weterynaryjnej obejmuje system, w ramach którego działają :

1) laboratoria urzędowe :

- zakłady higieny weterynaryjnej – 16 + 16 oddziałów terenowych
- laboratoria weterynaryjne wchodzące w skład innych niż zakłady higieny weterynaryjnej

jednostek organizacyjnych Inspekcji -1

- inne laboratoria zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii do wykonywania określonych kierunków badań urzędowych - 41

2) krajowe laboratoria referencyjne - 18

Wszystkie wymienione laboratoria posiadają akredytację niezbędną do wykonywania badań urzędowych na rzecz Inspekcji Weterynaryjnej.

Zakres wykonywanych przez poszczególne laboratoria badań jest uzależniony od struktury gospodarstw i ilości przedsiębiorstw objętych nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej.

Utworzona struktura laboratoriów urzędowych i referencyjnych jest ściśle dopasowana do wymagań prawa wspólnotowego w tym zakresie i spełnia warunki umożliwiające wykonywanie badań na rzecz Inspekcji Weterynaryjnej.

Należy podkreślić, że zarówno metody badawcze, jak i zakres akredytacji dla laboratoriów wykonujących badania na rzecz Inspekcji Weterynaryjnej ze względu na swoją specyfikę nie pokrywają się z metodami badawczymi jak i zakresem akredytacji laboratoriów PIORIN i IJHARS.

Budowa Krajowych Laboratoriów Referencyjnych zlokalizowanych w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach, ich wyposażenie i akredytacja, a także budowa Centralnej bazy danych wyników badań laboratoryjnych umożliwiły zgodne z prawem wspólnotowym wykonywanie zadań Inspekcji Weterynaryjnej w oparciu o akredytowane laboratoria urzędowe.

W związku z powyższym restrukturyzacja laboratoriów działających w ramach systemu badań urzędowych Inspekcji Weterynaryjnej jest niemożliwa z uwagi na ciągłą ewaluację metod i technik badawczych, które prowadzone są w poszczególnych laboratoriach potwierdzających swoje kompetencje poprzez akredytację.

Należy zaznaczyć, że metody badawcze i zakres akredytacji laboratoriów IJHARS ze względu na realizowane zadania ustawowe nie pokrywają się zarówno z metodami badawczymi jak i zakresem akredytacji laboratoriów PIORIN i IW.

W związku z powyższym dalszy proces restrukturyzacji całej bazy laboratoryjnej należałoby zaplanować na okres 3 lat.

Budżet poszczególnych inspekcji określony w ustawie budżetowej na 2010 rok:

1. Inspekcja Weterynaryjna – ogółem **648.253.000 zł**,

z tego:

- w części 32 – Rolnictwo:

- w rozdziale 01021 – Główny Inspektorat Weterynarii – 10.350.000 zł

- w rozdziale 01035 – graniczne inspektoraty weterynarii – 9.420.000 zł

- w części 83 – Rezerwy celowe w rozdziale 75818,

poz. 12 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt – 257.100.000 zł

- w części 85 – Budżety wojewodów:

- w rozdziale 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych – 35.685.000 zł

- w rozdziale 01033 – wojewódzkie inspektoraty weterynarii – 109.255.000 zł

- w rozdziale 01034 – powiatowe inspektoraty weterynarii – 226.443.000 zł

2. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa – ogółem **118.494.000 zł**,

z tego:

- w części 32 – Rolnictwo

- w rozdziale 01032 – IORiN - 11.100.000 zł

- w części 85 – Budżety wojewodów

- w rozdziale 01032 - IORiN - 107.394.000 zł

3. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – ogółem **43.046.000 zł**,

z tego:

- w części 35 – Rynki rolne

- w rozdziale 01023 – IJHARS – 16.970.000 zł

- w części 85 – Budżety wojewodów

- w rozdziale 01023 – IJHARS – 26.076.000 zł

Inspekcja	Kwota ogółem z ustawy budżetowej na 2010 rok	Udział procentowy
IW	648.253.000 zł	80,05 %
PIORiN	118.494.000 zł	14,63 %
IJHARS	43.046.000 zł	5,32 %
RAZEM	809.793.000 zł	100,00 %

Budżet poszczególnych inspekcji określony w ustawie budżetowej na 2011 rok:

1. Inspekcja Weterynaryjna – ogółem **646.692.000 zł**,

z tego:

- w części 32 – Rolnictwo:

- w rozdziale 01021 – Główny Inspektorat Weterynarii – 10.482.000 zł

- w rozdziale 01035 – graniczne inspektoraty weterynarii – 9.410.000 zł

- w części 83 – Rezerwy celowe w rozdziale 75818,

poz. 12 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt – 257.100.000 zł

- w części 85 – Budżety wojewodów:

- w rozdziale 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych – 31.492.000 zł

- w rozdziale 01033 – wojewódzkie inspektoraty weterynarii – 111.351.000 zł

- w rozdziale 01034 – powiatowe inspektoraty weterynarii – 226.857.000 zł

2. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa – ogółem **118.813.000 zł**,

z tego:

- w części 32 – Rolnictwo

- w rozdziale 01032 – IORiN - 10.254.000 zł

- w części 85 – Budżety wojewodów

- w rozdziale 01032 - IORiN - 108.559.000 zł

3. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – ogółem **43.762.000 zł**,

z tego:

- w części 35 – Rynki rolne

- w rozdziale 01023 – IJHARS – 17.160.000 zł

- w części 85 – Budżety wojewodów

- w rozdziale 01023 – IJHARS – 26.602.000 zł

Inspekcja	Kwota ogółem z ustawy budżetowej na 2011 rok	Udział procentowy
IW	646.692.000 zł	79,91 %
PIORiN	118.813.000 zł	14,68 %
IJHARS	43.762.000 zł	5,41 %
RAZEM	809.267.000 zł	100,00 %

Dochody ogółem inspekcji w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo na lata 2010 - 2011 r. w tys. zł

Lp	Wyszczególnienie	część	ustawa 2010	ustawa 2011
I	Dochody inspekcji (1+2+3)		33 476	275 390
	z tego:			
1.	Inspekcja Weterynaryjna		27 481	259 949
	z tego:			
	01021- Gł.Insp.Wet.	32 - Rolnictwo	70	70
	01035 - Graniczne insp. wet.	32 - Rolnictwo	5 229	4 340
	01033- Wojewódzkie insp. wet.	85 - Budżety woj.	1 850	20 772
	01034 - Powiatowe insp. wet.	85 - Budżety woj.	20 332	234 767
2.	Inspekcja Ochr. Rośl. i Nasiennictwa		4 803	13 486
	z tego:			
	01032 - Główny Ins. Ochr. Rośl. i Nasien.	32 - Rolnictwo	496	488
	01032 - Wojewódzkie Ins. Ochr. Rośl. i Nasien.	85 - Budżety woj.	4 307	12 998
3.	Inspekcja Jakości Handlowej Art.Rol.- Spoż		1 192	1 955
	z tego:			
	01023 - Główny Ins. Jak. Handl. Art. Rol- Spoż	35 - Rynki rolne	300	728
	01023 - Wojewódzkie Ins. Jak. Handl. Art. Rol-Spoż	85 - Budżety woj.	892	1 227
II	Dochody własne inspekcji w 2010 r.		245 369	
	z tego:			
1.	Inspekcja Weterynaryjna		236 994	
	01033- Wojewódzkie insp. wet.	85 - Budżety woj.	23 159	
	01034 - Powiatowe insp. wet.	85 - Budżety woj.	213 835	
2.	Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa		8 375	
	01032 - Wojewódzkie Ins. Ochr. Rośl. i Nasien.	85 - Budżety woj.	8 375	
III	Dochody ogółem (w warunkach porównywalnych) I+II		278 845	275 390
IV	Dochody z gospodarstw pomocniczych przejętych przez Inspekcje w 2011 r.		590	
V	Dochody ogółem (w warunkach porównywalnych) III+IV		279 435	275 390

Nie przewiduje się dodatkowych skutków budżetowych dla budżetu państwa związanych z działalnością Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej. Projektowana ustawa nie wprowadzi bowiem zmian prawnych dotyczących zadań, organizacji i funkcjonowania Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej.

Nie przewiduje się dodatkowych kosztów związanych z działalnością Pełnomocnika do spraw Organizacji Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii. Jest to związane z faktem, że Pełnomocnikiem będzie sekretarz lub podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Organ ten obsługiwany będzie przez komórki organizacyjne Ministerstwa.

Przyjmując za podstawę środki finansowe określone w budżecie państwa na 2011 rok Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, wynoszące łącznie 809.267.000 zł, które począwszy od 2012 r. zostały pomniejszone o kwotę wynikającą z przekazania części zadań IJHARS do ARR oszacowaną na 12.316.300 zł, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) oraz wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, szacuje się, że maksymalny limit wydatków skonsolidowanej inspekcji w latach 2011 – 2021 będzie wynosił:

Rok	CPI dynamika średnioroczna	Maksymalny limit wydatków
2011	103,5 %	809.267.000 zł
2012	102,5 %	816.874.467 zł
2013	102,5 %	837.296.329 zł
2014	102,5 %	858.228.737 zł
2015	102,5 %	879.684.455 zł
2016	102,5 %	901.676.566 zł
2017	102,5 %	924.218.480 zł
2018	102,4 %	946.399.723 zł
2019	102,4 %	969.113.316 zł
2020	102,4 %	992.372.035 zł
2021	102,4 %	1.016.188.964 zł

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Konsolidacja dotychczasowych struktur inspekcyjnych pozwoli w skali całej Inspekcji ograniczyć odsetek stanowisk kierowniczych oraz obsługowych, zwiększyć natomiast liczbę pracowników merytorycznych. Dodatkowe etaty przyznane zostaną na zwiększenie zatrudnienia na stanowiskach inspektorskich, na których odnotowuje się aktualnie największe potrzeby kadrowe, niezbędne do prawidłowej realizacji zadań.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa będzie miała pośredni wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii z racji połączenia trzech inspekcji wzmocni i poszerzy nadzór nad produkcją żywności oraz obejmie pełną kontrolą wszystkie wytwarzane produkty zapewniając im wysoki poziom bezpieczeństwa. Poprzez objęcie przez jedną instytucję kontroli na wszystkich etapach produkcji, obrotu hurtowego i detalicznego, zwiększy się skuteczność zwalczania nieuczciwej konkurencji wśród producentów oraz podmiotów zajmujących się obrotem produktami i artykułami. Eliminacja z rynku produktów niespełniających wymagań i deklaracji zapewni ochronę interesów konsumenta. Pełna konsolidacja służb kontroli pozwoli na kompleksowe przeprowadzenie jednej kontroli podmiotów i jednocześnie umożliwi swobodne prowadzenie działalności gospodarczej podmiotowi, bez potrzeby przeprowadzania kontroli przez poszczególne Inspekcje.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Proponowane rozwiązanie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Zakres przeprowadzonych konsultacji społecznych

Zostały przeprowadzone szerokie konsultacje społeczne projektu z zainteresowanymi podmiotami, związkami zawodowymi, organizacjami pracodawców, producentami żywności – organizacjami i instytucjami branżowymi i konsumenckimi. Uwagi do projektu zostały przekazane przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna, Polska Federacja Producentów Żywności, Fundacja „Animals”, Polska Izba Nasienna, Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb, Sekcja Krajowa Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej NSZZ „Solidarność”, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych. Zgłoszone uwagi przede wszystkim dotyczyły braku włączenia do projektowanej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii części Państwowej Inspekcji Sanitarnej odpowiedzialnej za nadzór nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia niezwierzęcego oraz bezpieczeństwem żywności na etapie handlu detalicznego. Zdaniem organizacji brak takiego włączenia nie zagwarantuje pełnej realizacji nadzoru nad bezpieczeństwem żywności „od pola do stołu” przez nową inspekcję. Uwaga ta na obecnym etapie prac nie została uwzględniona. Sugerowano również włączenie do projektowanej inspekcji części Państwowej Inspekcji Handlowej odpowiedzialnej za nadzór nad jakością handlową żywności. Ponadto w szczególności organizacje skupiające lekarzy weterynarii oraz pracowników administracji oraz Polska Izba Nasienna zanegowały koncepcję konsolidacji inspekcji podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto

organizacje skupiające lekarzy weterynarii zwracały uwagę na konieczność wprowadzenia wymogu aby wojewódzkim inspektorem PIBŻiW był lekarz weterynarii. W związku z charakterem pracy wykonywanej przez Głównego oraz wojewódzkich inspektorów PIBŻ nie jest niezbędnym, aby te funkcje pełniły wyłącznie osoby posiadające wykształcenie lekarza weterynarii. Praca ta będzie miała przede wszystkim charakter administracyjny i zarządzający. Polska Izba nasienna zaproponowała utworzenie nowej organizacji zajmującej się oceną materiału siewnego. Pozostałe przedstawione uwagi zostały w części uwzględnione w projekcie założeń do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii: